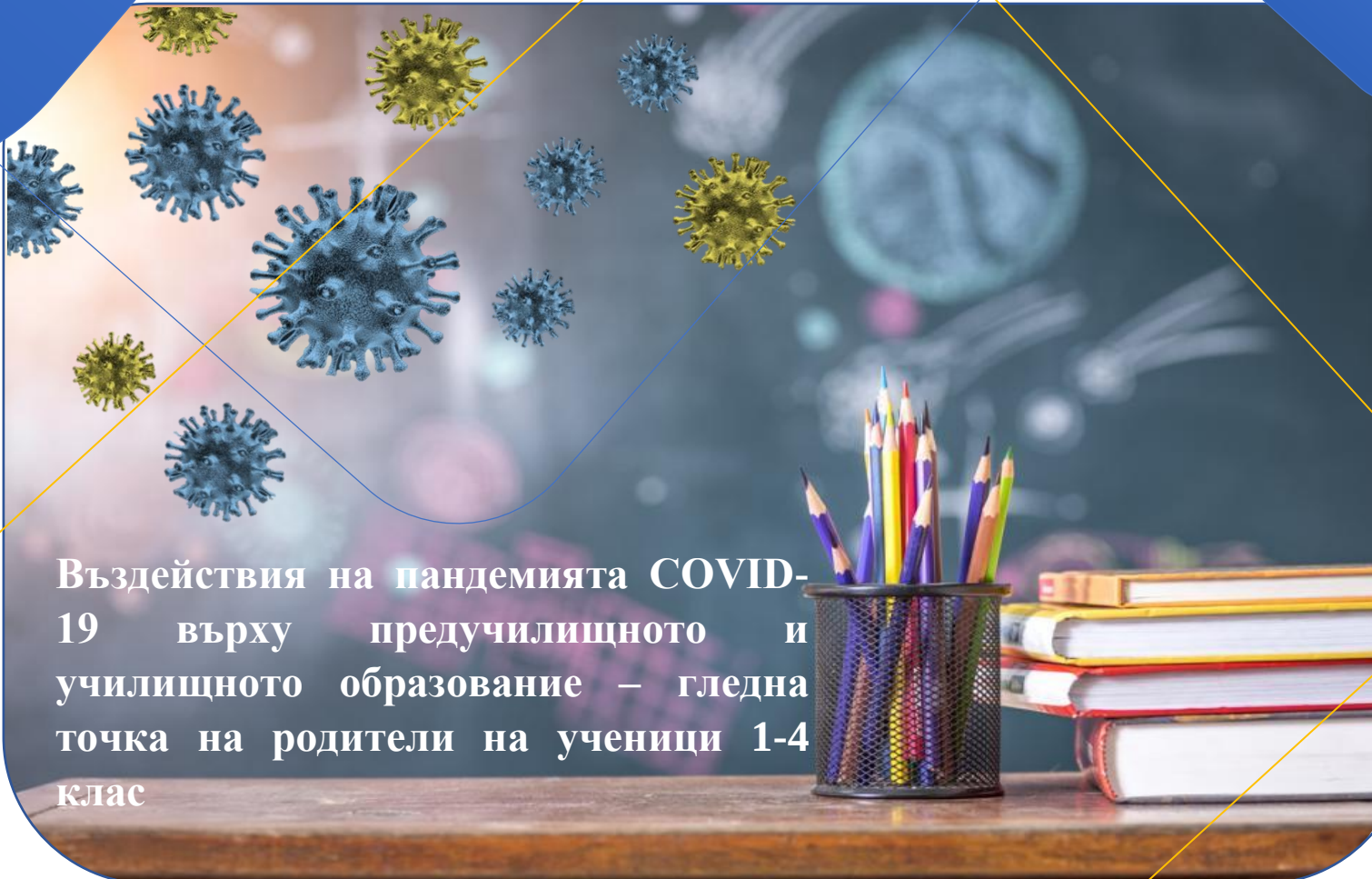

Въздействия на пандемията COVID-19 върху предучилищното и училищното образование – гледна точка на родители на ученици 1-4 клас

Съдържание

I.	Въведение	3
II.	Обхват на изследването	3
III.	Достъп и участие в дистанционното обучение	3
IV.	Предимства и недостатъци на дистанционното обучение	9
V.	Информация и подкрепа по време на ученето от разстояние	18
VI.	Готовност и ангажираност на родителите с обучението от дистанция	31
VII.	Отражения на дистанционното обучение върху психическото и емоционално състояние на децата.....	37
VIII.	Нагласи към образованието по време на пандемия.....	40
IX.	Нагласи към образованието сред края на дистанционното обучение	47
X.	Социални помощи и услуги	52
XI.	Заключение	56

I. Въведение

Промяната на учебните процеси и преминаването към дистанционно обучение от вкъщи, поради разпространението на коронавирус в страната, води до поредица от действия, мерки и методи на провеждане на учебни занятия, които предполагат необходимостта от включване на родителите в образователните процеси като цяло. Тяхната роля е от съществено значение, не само заради техническото обезпечаване на учащите у дома, а и поради важността от навременно оказване на помощ и дори контрол и дисциплина по време на онлайн обучението.

В тази връзка настоящото изследване си поставя за цел да провери до каква степен родителите на ученици между 1-ви и 4-ти клас успяват да се справят с предизвикателствата на дистанционното обучение, до каква степен са включени в него и по какъв начин оценяват ефектите и последиците му върху собствените си деца.

II. Обхват на изследването

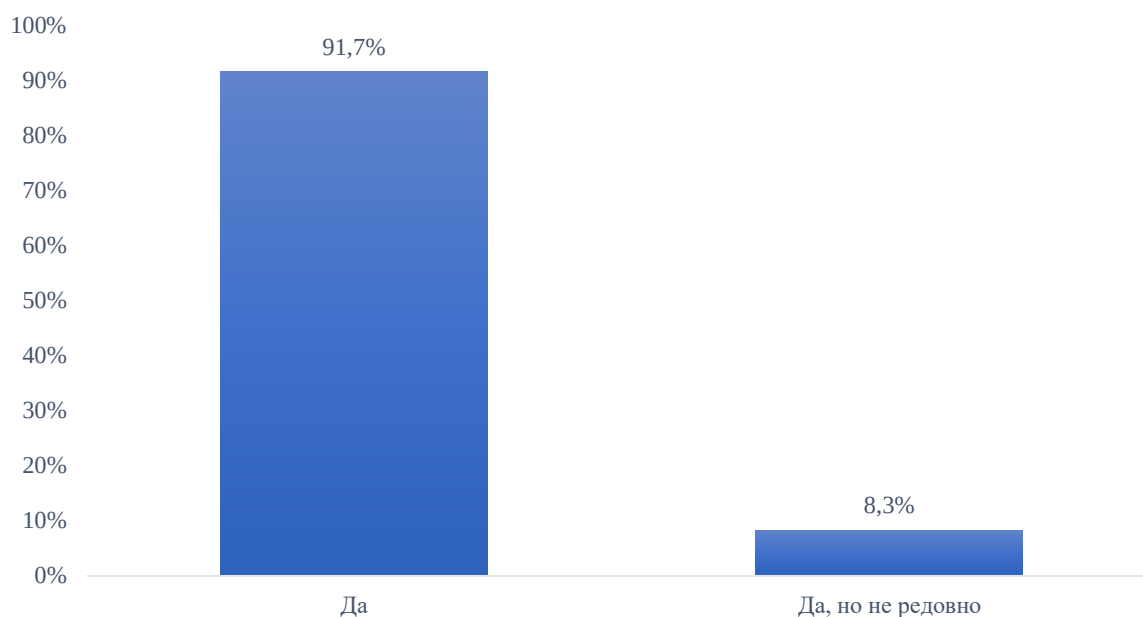
Изследването е осъществено по метода на пряко стандартизирано интервю (анкета), като в него вземат участие 300 родители на ученици между 1-ви и 4-ти клас.

Периодът на провеждане на изследването е юни 2020 г.

III. Достъп и участие в дистанционното обучение

При учениците между 1-ви и 4-ти клас, процесите на учене по време на пандемията са успешно продължени, след като 91,7% от родители споделят, че децата им участват активно в дистанционното обучение, а едва 8,3% са посочили, че това се случва, но не редовно.

От началото на извънредното положение детето/децата ви участват ли в дистанционно обучение?

Най-често срещаните причини, чрез които родителите обясняват честите отсъствия на децата в дистанционното обучение, са свързани с липсата на добра интернет връзка или незаинтересованост на децата да вземат участие в часовете, като те са определяни от родителите като скучни и неинтересни.

Други 4,2% от родителите са посочили, че не могат да отделят достатъчно време на децата си и това се явява основна причина, поради която те остават нередовни в учебните занимания.

Каква е причината детето Ви/децата Ви да не участват редовно в дистанционното обучение? (*сред родители, чиито деца не са включени редовно в дистанционното обучение)

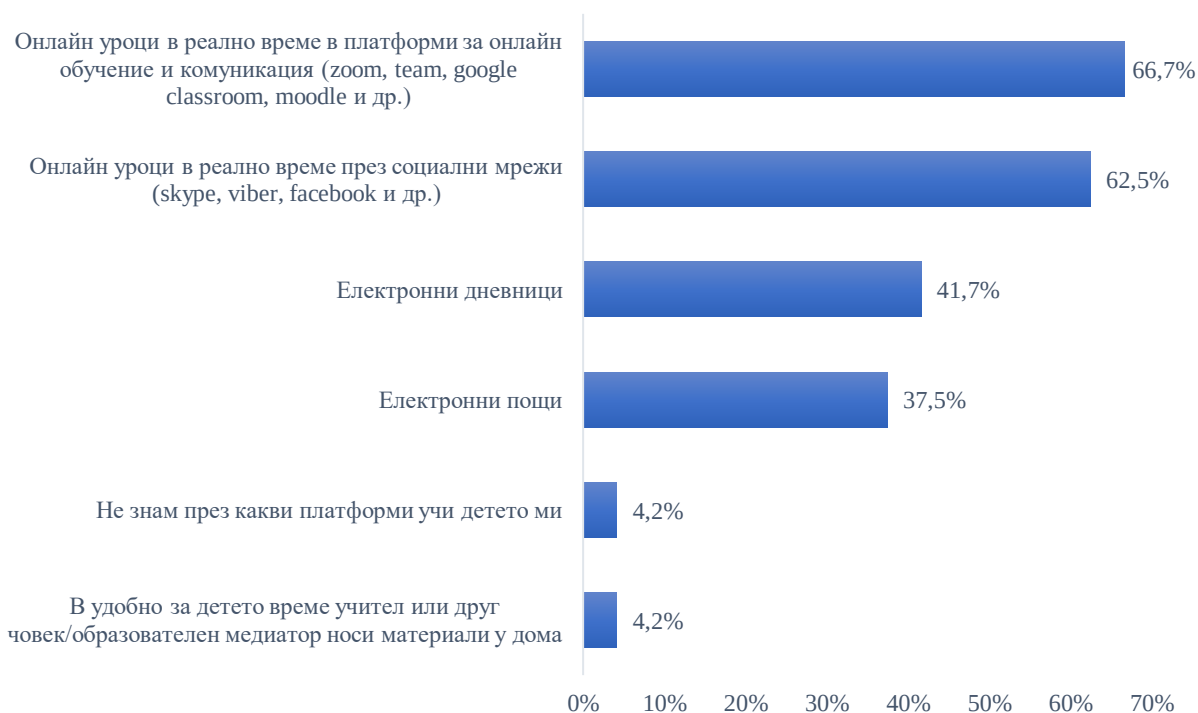
Основните канали, чрез които се осъществява дистанционното обучение според родителите, са свързани с провеждането на онлайн уроци в реално време, в рамките на различни платформи за обучение и комуникация или социални мрежи и приложения.

Социалните мрежи са втори по популярност канал за провеждане на уроци и осъществяване на учебна дейност, докато електронните дневници и електронната поща, се нареждат съответно на трета и четвърта позиция.

4,2% от родителите не са запознати какви ресурси или платформи използва детето им по време на пандемията, като това са предимно мъже.

В други 4,2% от случаите, се намесва и учител или друг човек/образователен медиатор, който в удобно за детето време посещава дома и подпомага ученето, като това е практика разпространена в най-малките населена места.

Какви са основните канали за дистанционно обучение, които използват учителите на Вашето дете/деца?

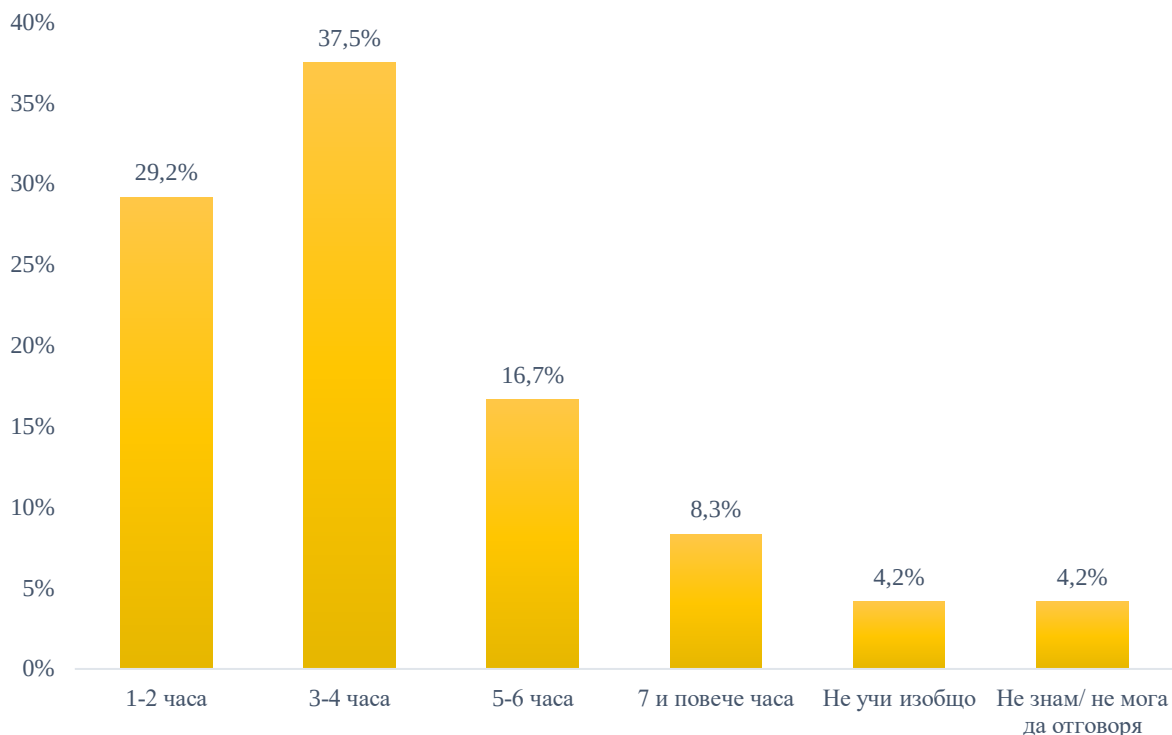
Продължителността на учебните занимания по време на дистанционното обучение варира, но по-голямата част от респондентите са категорични, че децата между 1-4 клас прекарват между 3-4 часа в учене.

За 5 или 6 часа за учене на ден споделят 16,7% от родителите, които са посочили, че полагат грижи за ученици в разглежданите класове, а за 7 часа и повече сигнализират 8,3% от родителите.

На другата крайност, между 1 и 2 часа за учене на ден, отделят 29,2%, а други 4,2% споделят, че децата им не учат изобщо, въпреки заявеното участие в дистанционната форма на учене.

Като цяло, в малките класове, обичайният престой, който прекарват учениците в учене е между 1 и 4 часа на ден. Това е тенденция, която се наблюдава във всички типове населени места и е споделяно от родители, без значение тяхната заетост, степен на придобито образование или възраст.

По време на извънредното положение, средно колко време на ден прекарва вашето дете в учене заедно с класа?

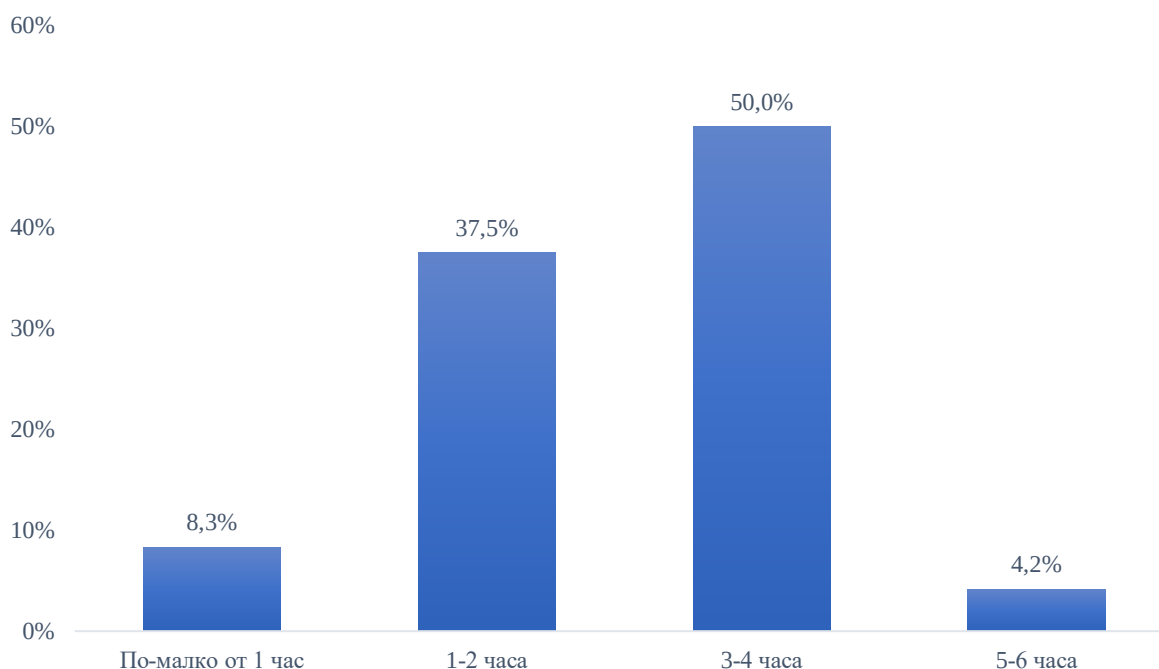
Времето, отделяно за подготовка на домашни задания също варира, но се концентрира около времето отделяно за учене като цяло.

Отново най-предпочитаната опция е между 3 и 4 часа, като половината родители са избрали опцията. Други 37,5% от родителите са се обединили около твърдението, че децата им пишат домашни средно между 1 и 2 часа на ден.

Едва 4,2% увеличават времето на 5-6 часа, а на другата граница по по-малко от час отделят децата на 8,3% от анкетираните родители.

Интересно е да се отбележи, че повече време за подготовка отделят учениците в 1-4 клас от малките населени места, или тези, в чието домакинство има поне още едно дете в училищна възраст.

По време на извънредното положение, средно колко време на ден прекарва вашето дете в подготовка на домашни?

Като цяло отговорите на родителите във връзка с продължителност на учебните занятия, в това число и писането и подготовката на домашни задания, оформят представата за един учебен ден по време на извънредното положение, който е със средна продължителност за малките класове между 3 и 4 часа.

Критичните настроения сред родителите по отношение на престоя пред мониторите на децата между 1-4 клас, проличават през малкия процент на родители, които смятат, че децата им трябва да прекарват много повече време в учене (4,2%).

В същото време, 37,5% от респондентите са категорични, че децата им не трябва да учат по време на извънредното за страната положение, като те са подкрепени от друга една четвърт родители, които искат детето им да само прекарва по-малко време от това, което отделят за обучение по време на ученето от разстояние.

Все пак малко над 16% смятат, че времето, което отделя тяхното дете в един учебен ден по време на извънредното положение, е напълно достатъчно, като сред тях преобладават родителите над 40 години, със средно и висше образование.

Колко време на ден, според вас, вашето дете трябва да прекарва в учене?

IV. Предимства и недостатъци на дистанционното обучение

Обучението по време на извънредното положение носи със себе си позитиви и негативи, с които трябва да се справят, както малките ученици между 1-4 клас, така и лицата, които полагат грижи за тях.

Според повечето родители, положителна черта на ученето от дома е отпадането на необходимостта от ранно ставане за придвижване към учебното заведение, като за по-малките ученици на второ място попада и възможността за съчетаване на ученето с игри.

Еднакъв дял от анкетираните, споделят че благодарение на дистанционното обучение имат по-ясен поглед върху учебните занимания на своите деца и дават положителна оценка на гъвкавостта на учебния процес, благодарение на която децата могат да учат, където намерят за удобно у дома или да се хранят по-здравословно вкъщи.

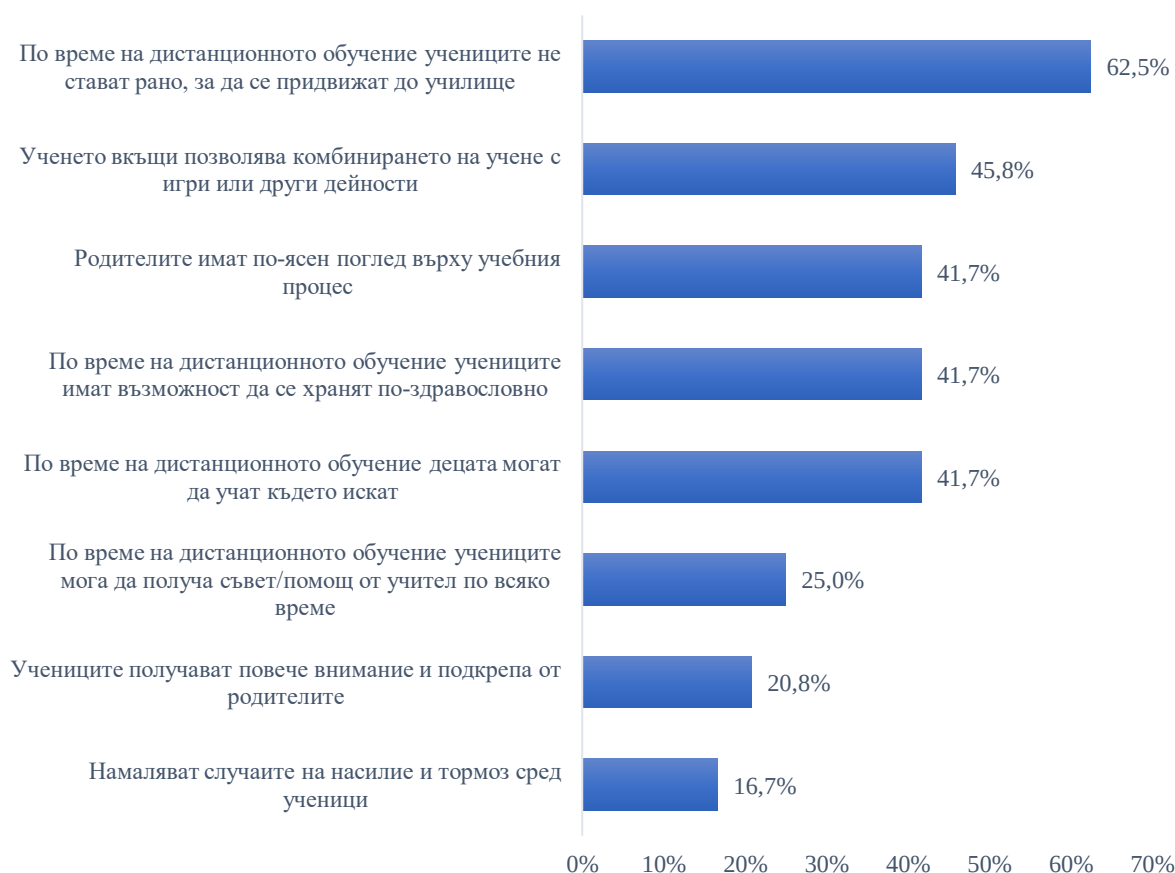
Около една четвърт от родителите са отбелязали, че по време на извънредното положение децата могат да получат помощ или съвет от свой учител по всяко време, а в същото време 20,8% са определили като позитив помощта, която самите те указват на педагозите в работата им от разстояние.

Последната опция е избрана предимно от лица на квалифицирани или ръководни позиции с висше образование, в по-голямата си част в областни градове и столицата.

Други положителни аспекти на дистанционното обучение са по-лесното намиране на информация онлайн за учене и подготовка на домашни задания, и подобряване на отношението, което получават учениците от страна на учителите или свои съученици и връстници, като положително е оценен спадът на случаите на насилие и тормоз сред учениците.

Под 10% от родителите се съгласяват, че благодарение на ученето онлайн има по-добро разпределение на задачите между тях и учителите или комуникацията между двете страни се подобрява. А по 4,2% от попадналите в изследването, посочват като позитив възможността за подбиране на предмети или часове, които да посещава детето им, което до известна степен се развива със схващането за задължителния характер на процесите по продължаване на ученето от дистанция.

Според вас какви са предимствата на дистанционното обучение?

Според вас какви са предимствата на дистанционното обучение?

По отношение на негативните страни на ученето извън училищата, родителите на ученици между 1-4 клас ясно открояват 3-те най-отрицателни аспекта на извънредното положение.

Над 80% от родителите са на мнение, че преместването на учебните занимания от класната стая у дома лишава учениците от техните социални контакти и срещи със съученици и връстници, като този недостатък е валиден за всички ученици, без значение възраст, клас, тип учебно заведение или населено място.

На второ място се нарежда прекомерния престой пред дигитални устройства за учене и подготовка на домашни задания, а половината от анкетираните определят като негатив собствената си неспособност да бъдат полезни на децата си по време на провеждане на уроците.

Сравнително висок процент са и тези, които са на мнение, че учебното съдържание не е достатъчно пригодно за преподаване онлайн, а еднакъв дял от родителите смятат, че

образователният процес е нарушен, тъй като децата се разсейват прекалено лесно, натоварени са с повече домашни от преди, а учителите и родителите не успяват да обърнат достатъчно внимание на всяко дете.

Друга негативна страна на ученето онлайн е затрудненият достъп до интернет връзка или нейното поддържане на високо ниво, необходимо за учебните занятия. Същият дял от родители са отбелязали и че дистанционното обучение предизвиква повече конфликти между родители и деца, свързани с тяхното изпълнение.

12,5% от родителите са определили като негатив липсата на достатъчно пространство у дома за безпрепятственото осъществяване на ученето от вкъщи. Това е най-често избраната опция за родителите, чиито домакинства се състоят от поне четирима члена, от които поне две деца в училищна възраст.

За най-малък процент от анкетираните, дистанционното обучение става повод за нарастване на случаите на онлайн тормоз и насилие над деца. 8,3% сигнализират и за размяната на материали и домашни между учениците без знанието на учителите, което също спада към негативните характеристики на ученето от вкъщи.

Според вас какви са недостатъците на дистанционното обучение?

Според вас какви са недостатъците на дистанционното обучение?

В комбинация с недостатъците, които родителите на ученици в 1-4 клас идентифицират по време на дистанционното обучение, те изброяват и специфични трудности, пред които се изправят.

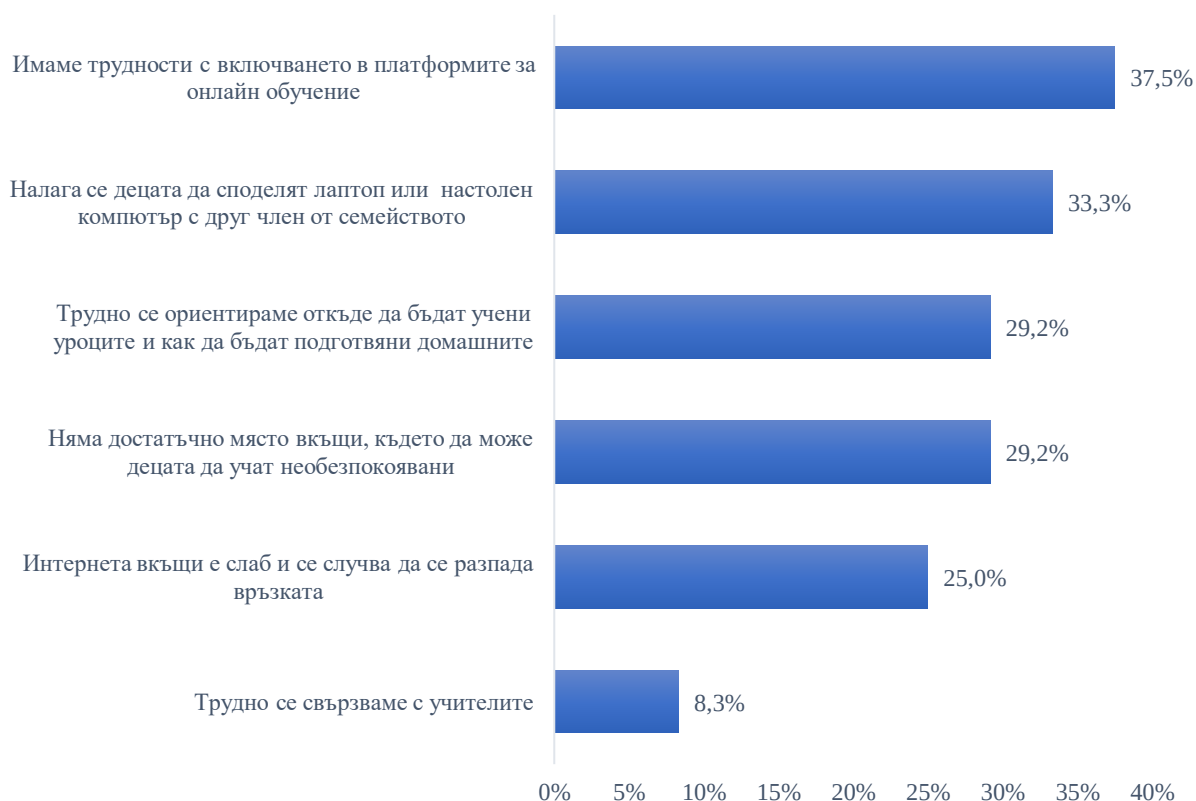
Сходен процент споделят, че са имали затруднения с включването в платформите за онлайн обучение или не са успели да подсигурят достатъчно техника за всеки член на домакинството, който се нуждае, без значение с цел работа или обучение.

Подобни тип трудности са срещани в различни по тип населени места и домакинства, без значение от колко члена се състоят или колко на брой лица под 18 години участват в онлайн обучението.

Приблизително 30% от родителите признават, че се затрудняват в използването на подходящи канали и ресурси за подготовка на уроци и домашни, а за една четвърт от тях основен проблем се оказва качеството на интернет връзката.

8,3% от родителите на малките ученици, изпитват трудност с осъществяването на връзка и контакт с педагозите, като това е пречка за по-младите родители, с основно или средно образование, в малките населени места.

С какви трудности се сблъскват във връзка с дистанционното обучение?

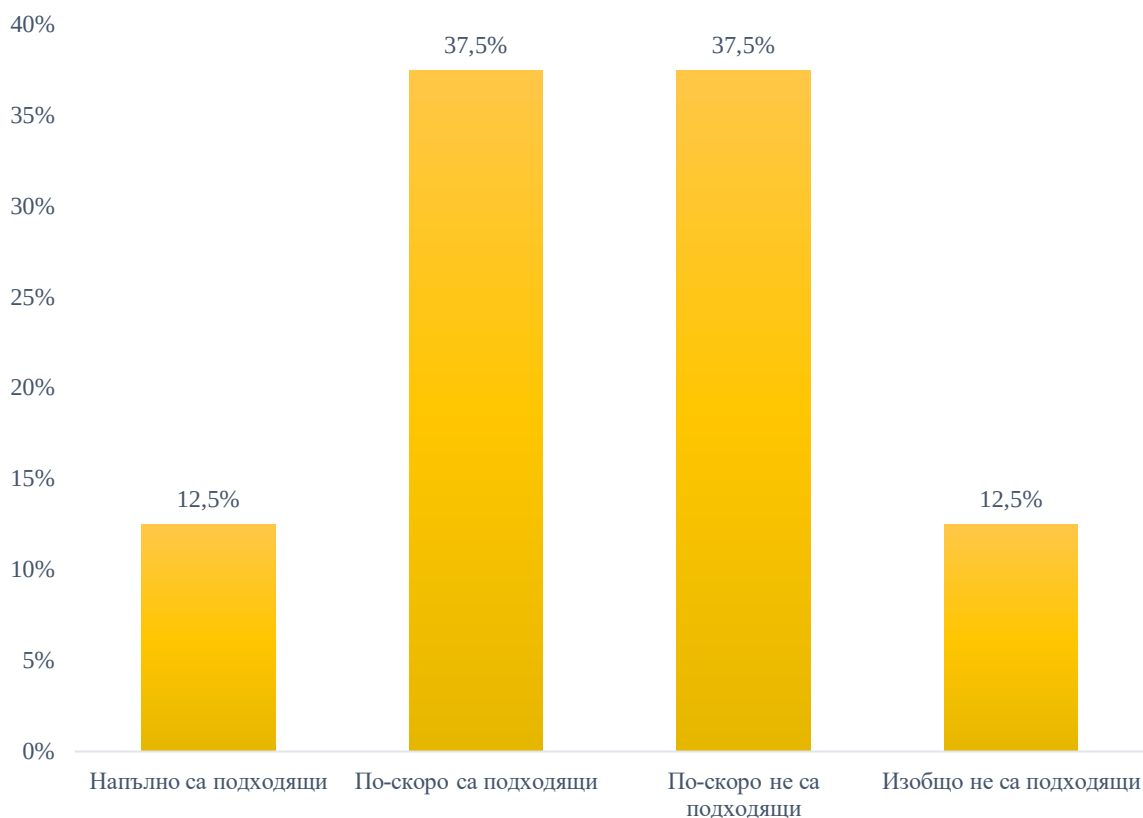
В комбинация с ясно изразените негативи и позитиви на ученето от дистанция, както и набора от трудности, пред които се изправят деца и родители, еднакъв дял от последните обособяват две групи сред отговорилите.

Общо 50% от родителите са посочили, че технологиите, използвани от училището за дистанционно обучение са подходящи, а останалите 50% са на мнение, че те са неподходящи за възрастта и способностите на децата в начален етап на образование.

Критичните към използването и внедряването на технологиите в обучението на децата са едновременно най-младите и най-възрастните родители, без значение типа населено място, което населяват.

Сред лицата, които подкрепят иновативните практики на обучението попадат различни лица, без особена разлика по пол, възраст или образование и тип населено място.

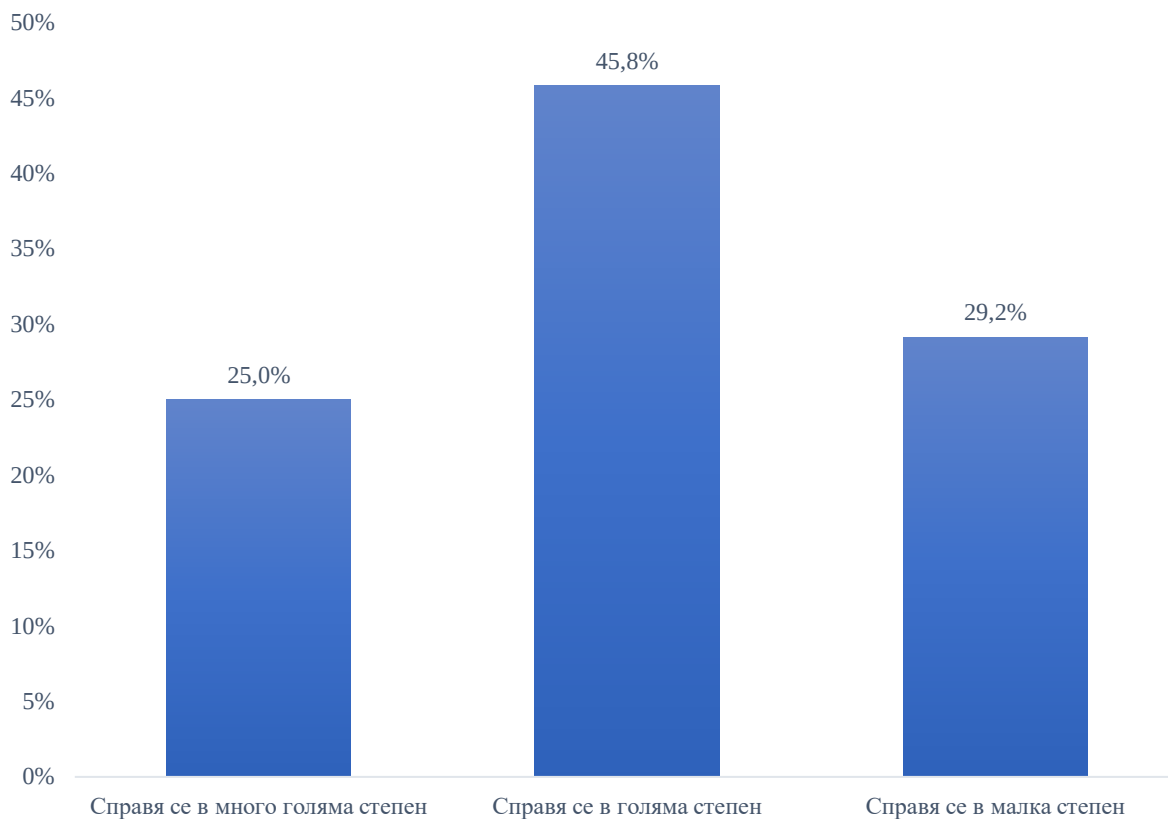
Колко подходящи за възрастта и способностите на вашето дете са технологиите, използвани от училището за дистанционно обучение?

Въпреки отчетливите мнения и нагласи по линия на бързото преминаване от една традиционна форма на учене към друга, модерните и иновативни подходи, по-голямата част от респондентите посочват, че децата им се справят в много голяма или голяма степен с образователните изисквания по време на извънредното положение.

Тези, които отбелязват, че това е така, но в малка или в много малка степен, са под 30%, като сред тях преобладават родители със средно или по-ниско образование.

До каква степен смятате, че вашите деца се справят с изискванията по време на дистанционното обучение?

Все пак, всички родители отбелязват области, в които децата трябва да бъдат допълнително подкрепени и подготвени, за да могат да работят пълноценно с всички ресурси на онлайн средата на обучение.

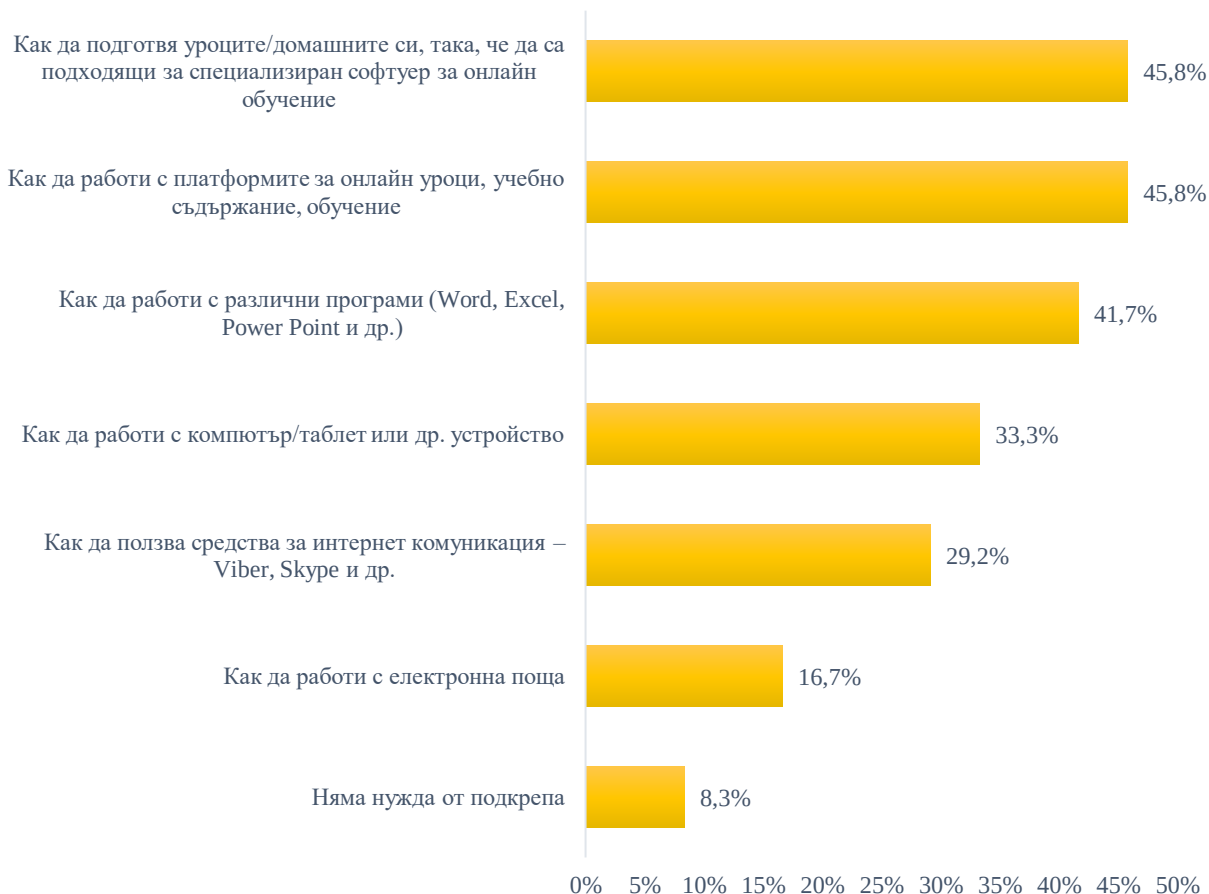
На първо място, те поставят необходимостта от подкрепа при подготовката на уроците/домашните си, така, че да са подходящи за специализиран софтуер за онлайн обучение.

Друга посока за оказване на подкрепа е нуждата от по-детайлно запознаване на децата с начините, по които работят платформите за онлайн обучение и как се работи с програми за създаване на текст или друг вид електронно съдържание като Word, Excel, Power Point и др.

Работата с електронни устройства и средства за комуникация като електронна поща, приложения за комуникация като Viber и Skype или друго устройство са виждани като непознати и недостъпни за родителите и техните деца за близо 30% от отговорилите.

Само 8,3% от родителите са отбелязали, че децата им нямат нужда от подкрепа за справяне с дигиталното учене и образование.

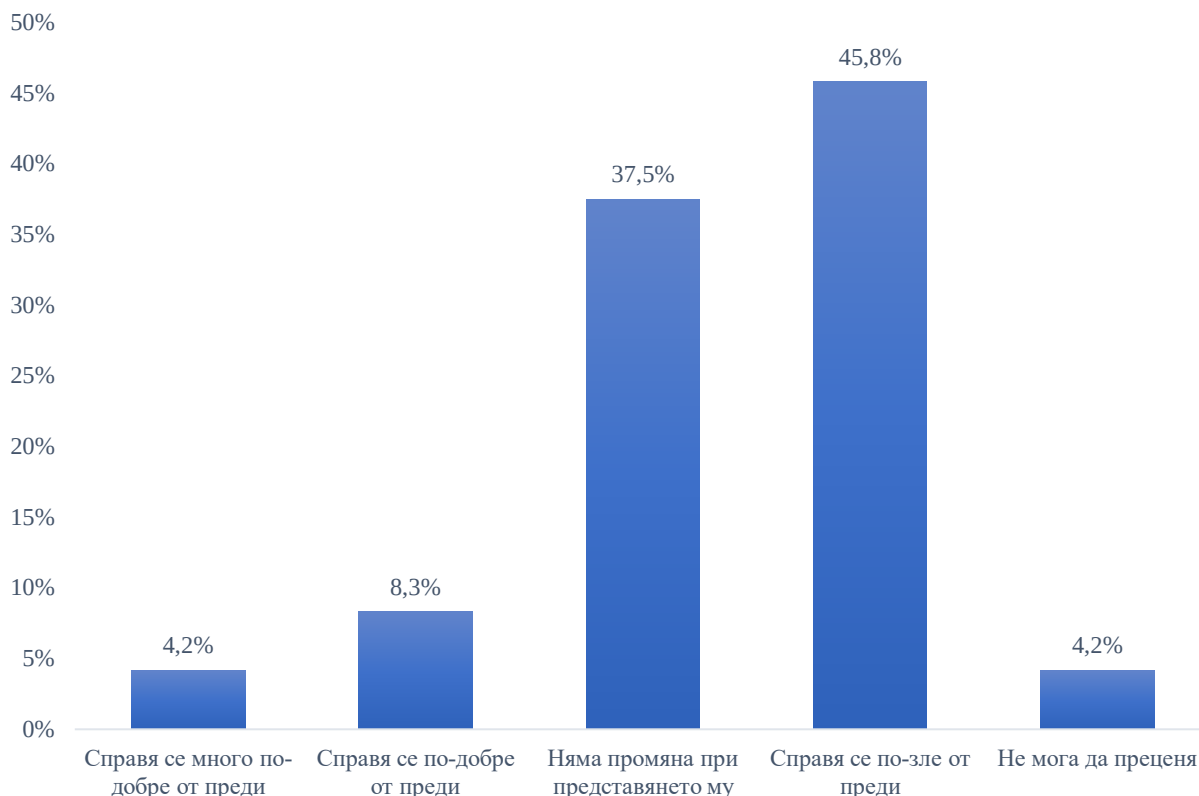
По отношение на кое от следните смятате, че вашето дете има нужда от подкрепа за справяне с дистанционното обучение?

По отношение на въздействието на дистанционното учене върху резултатите на децата в 1-4 клас, преобладават тези оценки на родителите, които маркират негативна промяна в постиженията на учениците.

Над 45% от респондентите споделят, че децата се справят по-зле от преди, а 37,5% избират да останат по-умерени в преценката си и да отбележат, че няма промяна при представянето на детето им.

В сравнение с преди, как се отразява дистанционното обучение върху резултатите на вашето дете?

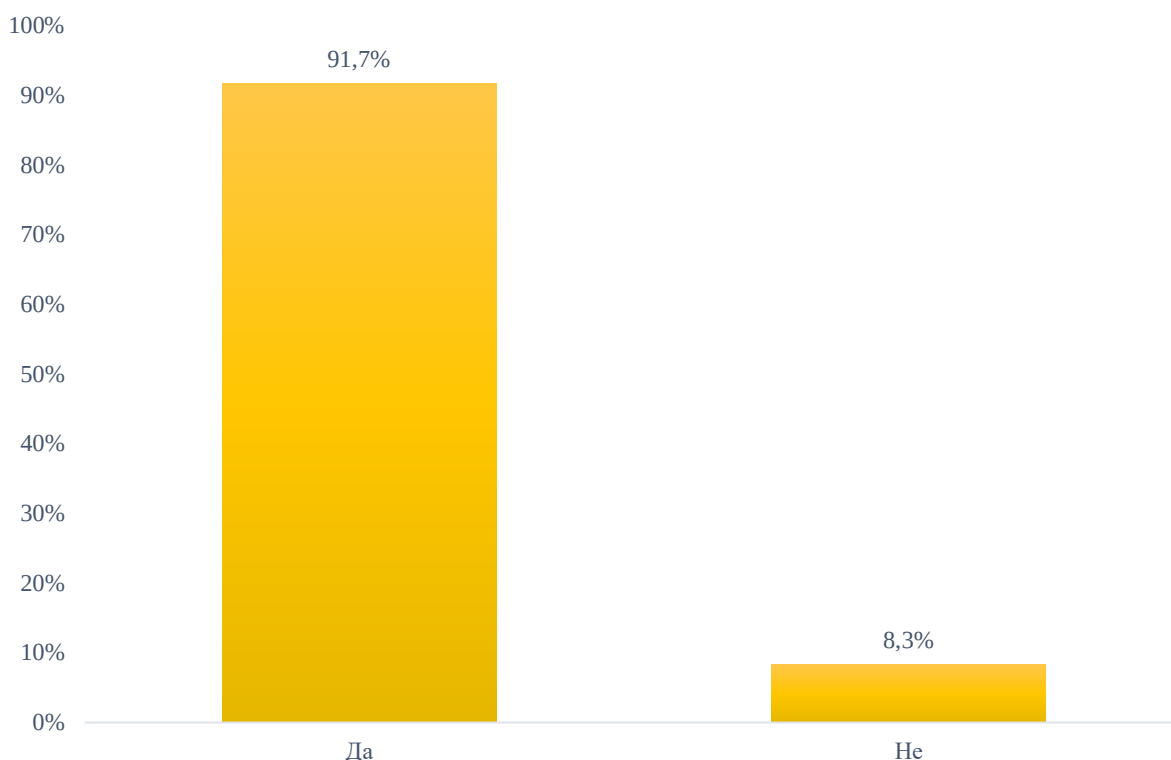

V. Информация и подкрепа по време на ученето от разстояние

Информираността и навременното оказване на подкрепа и помощ от отговорните лица и учебните институции по места се оказва от съществено значение за плавното осъществяване на учебните занимания по време на извънредното положение.

Преобладаващата част от родителите са категорични, че по време на дистанционното обучение са получили ясна информация от училищата на своите деца, свързана с организацията и провеждането на уроците от дистанция.

Тези, които не се чувстват достатъчно информирани са едва 8,3% от всички анкетирани, като по-голямата част от тях са жители на възраст между 41 и 50 години и се грижат за поне две деца.

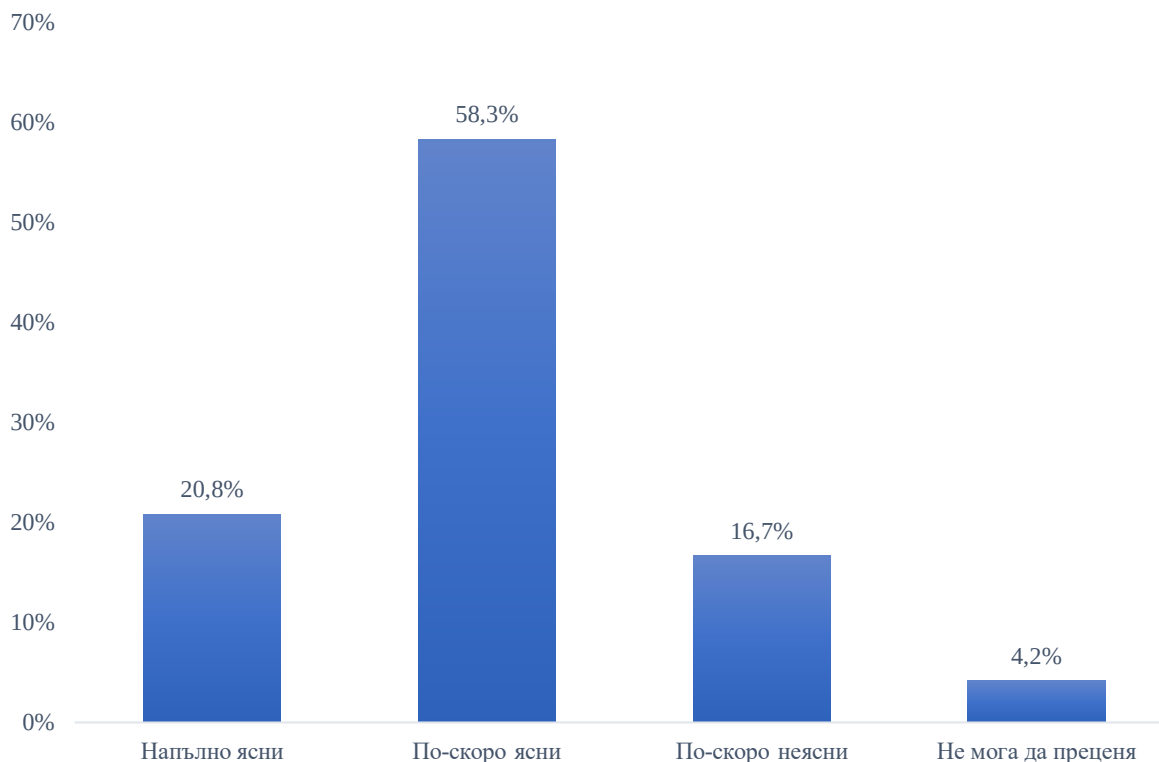
Получавате ли ясна информация за организацията на уроците от страна на училището по време на дистанционното обучение?

Положителните мнения спрямо яснотата на предоставената информация се потвърждават и през оценката на родителите по отношение на указанията и задачите, които получават учениците.

Отново над 70% от родителите са положително настроени и споделят, че децата им са наясно с изискванията и задачите, които са им поставяни по време на дистанционното обучение.

Близо 20% са на обратното мнение и споделят, че указанията и задачите са били по-скоро или напълно неясни за децата им.

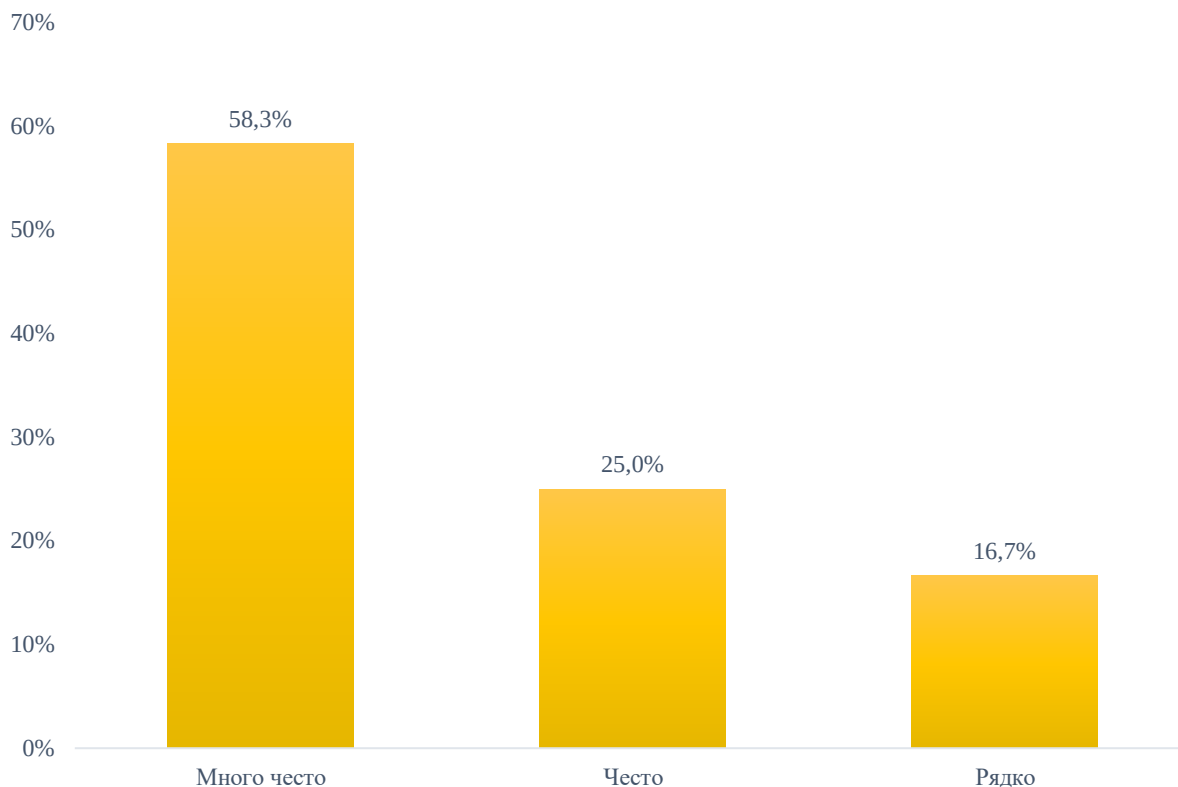
Затруднения в тази посока са изпитвали предимно родители до 30 годишна възраст от малцинствени групи и малки населени места, които са посочили, че са със средно и по-ниско образование, а децата им са в осми или девети клас.

Колко ясни са според вас указанията и задачите, които получава вашето дете/деца по време на дистанционното обучение?

Въпреки че процесът на учене е променен, комуникацията между учители и ученици е област, в която се полагат специални усилия, за да бъде непрекъсната и поддържана дори и от дистанция.

Повече от половината анкетирани родители споделят, че децата им получават често обратна връзка от своите учители за работата си по време на дигиталното обучение.

Случаите, в които комуникация с цел обратна връзка се е случвала рядко са 16,7%, като по-голямата част са от тях са споделили, че най-голяма трудност за тях по време на дистанционното обучение е именно осъществяването на контакт с учителите и педагозите.

Колко често вашето дете получава обратна връзка от своите учители за работа си по време на дистанционното обучение?

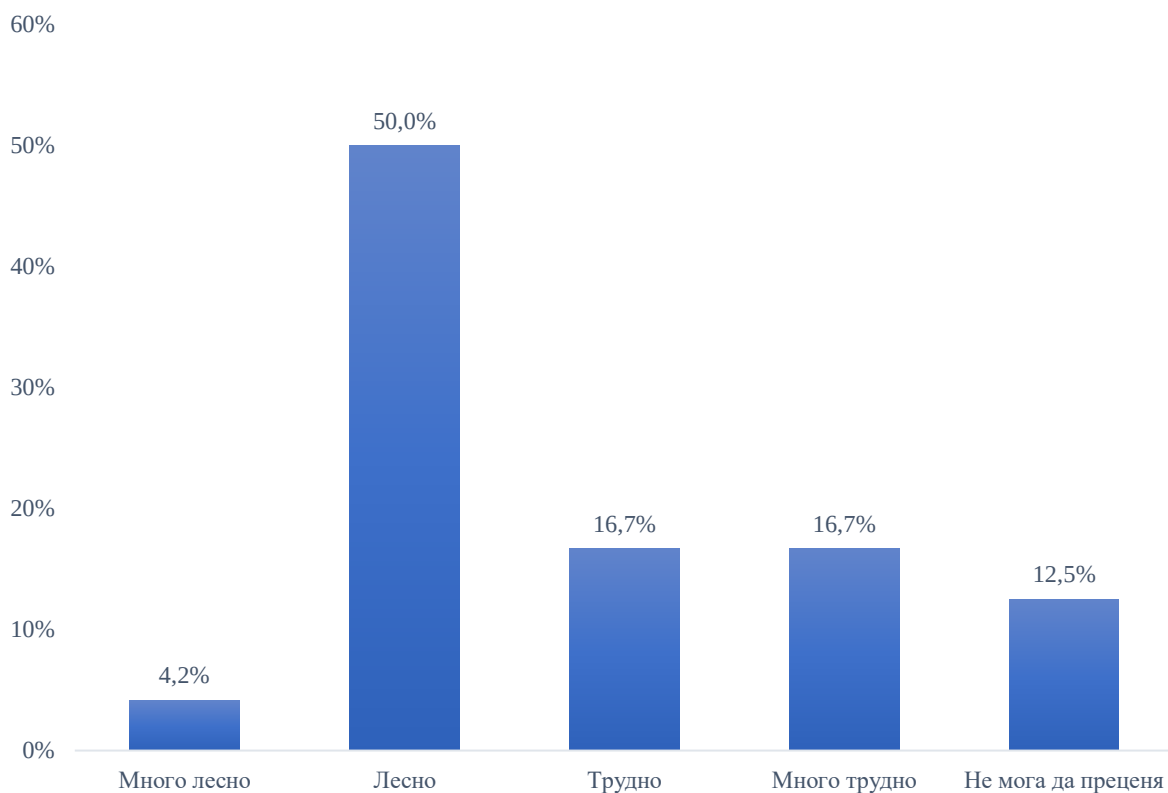
Освен обратна връзка, родителите споделят и до каква степен децата им получават индивидуална подкрепа от учителите по време на дистанционното обучение.

Отново повече от половината анкетирани лица, споделят, че децата има нямат затруднения с получаване на помощ от учителите при необходимост. За 50% това се случва сравнително лесно, а за 4,2% много лесно, като последните са отново родители на деца в най-малките и най-големите по тип населени места.

Индивидуалната подкрепа се оказва незадоволителна за над една трета от случаите, като за 16,7% достъпът до нея е много труден.

За проблем в тази област сигнализират най-младите родители (до 24 години), предимно със средно или основно образование, които живеят в областен град или село.

Колко лесно или трудно е за вашите деца да получава индивидуална подкрепа от учителите по време на дистанционното обучение?

По време на престоя на учениците у дома, родителите споделят някои от начините, по които тяхното участие в образователните занятия на децата им оказват влияние върху тях самите и представите им за обучението като цяло.

Най-голям дял от тях се съгласяват, че в резултат на дистанционното обучение научават повече за трудностите, които децата им имат или се чувстват по-запознати с учебното съдържание, с което са заети техните деца. Това са предимно работещи родители, изпълняващи ръководни или изпълнителски функции.

Ученето онлайн позволява на родителите да разберат повече за ученето от дистанция като цяло, за работата на учителите и как да обменят повече информация с тях. Голяма част от родителите споделят, че благодарение на престоя на децата у дома успяват да научат повече за техните отношения със съученици и приятели, а съвместната работа с учителите, допринасят за повишаване на доверието и уважението към тях.

Родителите са съгласни, че по време на извънредното положение училищата и учителите на техните деца са успели да окажат необходимата подкрепа на домакинствата и да допринесат за успешното осъществяване на учебните занятия, като предоставят ясни и разбираеми указания за работа с платформи и ресурси за обучение.

Престоят въкъси позволява и по-задълбочен поглед на лицата, полагащи грижа за деца в училищна възраст, върху възможностите и талантите им, като в същото време са идентифицирани и области, в които е необходима повече подкрепа или подобрение.

С кое от следните твърдения сте съгласни:

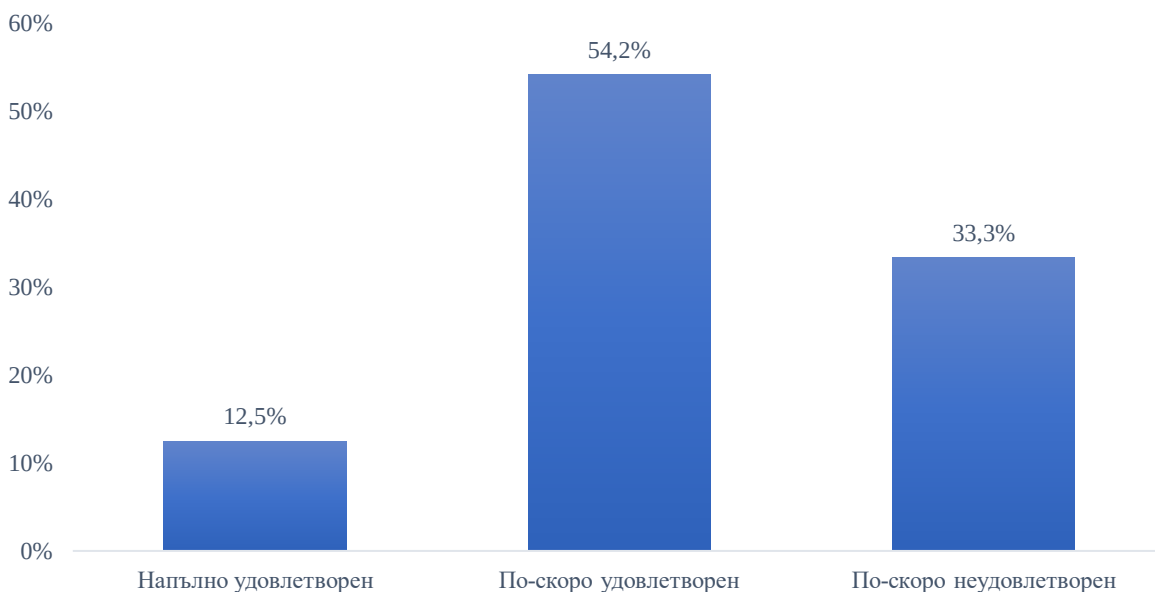
С кое от следните твърдения сте съгласни:

Като цяло взаимодействието на родителите и представителите на учебните институции е оценено като по-скоро удовлетворяващо, а 12,5% от анкетираните са посочили, че са по-напълно удовлетворени.

По-критични са една трета от родителите, сред които попадат едновременно най-ниско и най-високо образованите родители на деца от по-малките населени места.

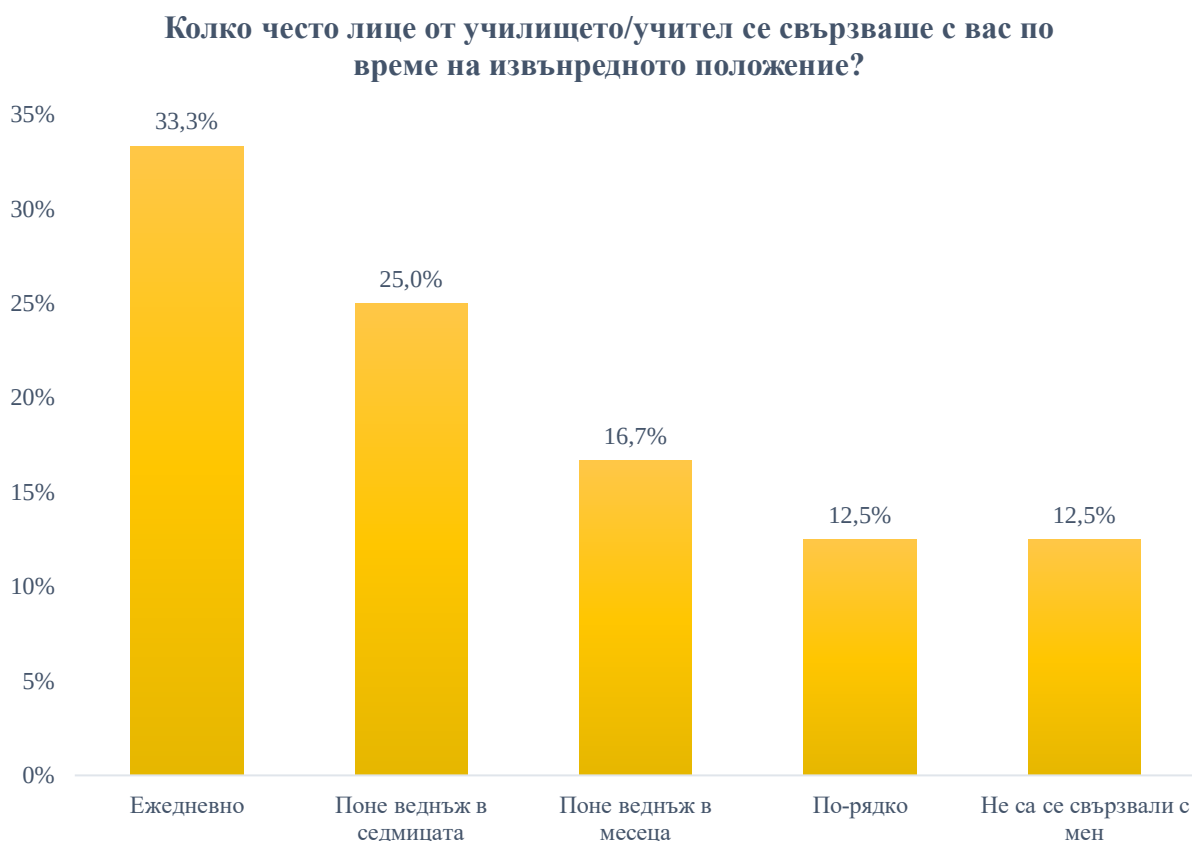
Като цяло доколко сте удовлетворен от взаимодействието с училището през периода на дистанционното обучение?

Все пак, когато става дума за честота на осъществена комуникация между родители и учители, по-голямата част от родителите на деца в 1-4 клас, споделят, че такъв е налице всеки ден.

Друга една четвърт споделя, че поне веднъж в седмицата лице от училището се свързва с родител, а делът на тези, които получават обратна връзка от учител по-рядко, е равен на тези, които са посочили, че никой не се е свързвал с тях.

Първите са отново родителите в по-малките населени места, докато тези които не комуникират с нито един училищен представител, полагат грижа за в областните градове.

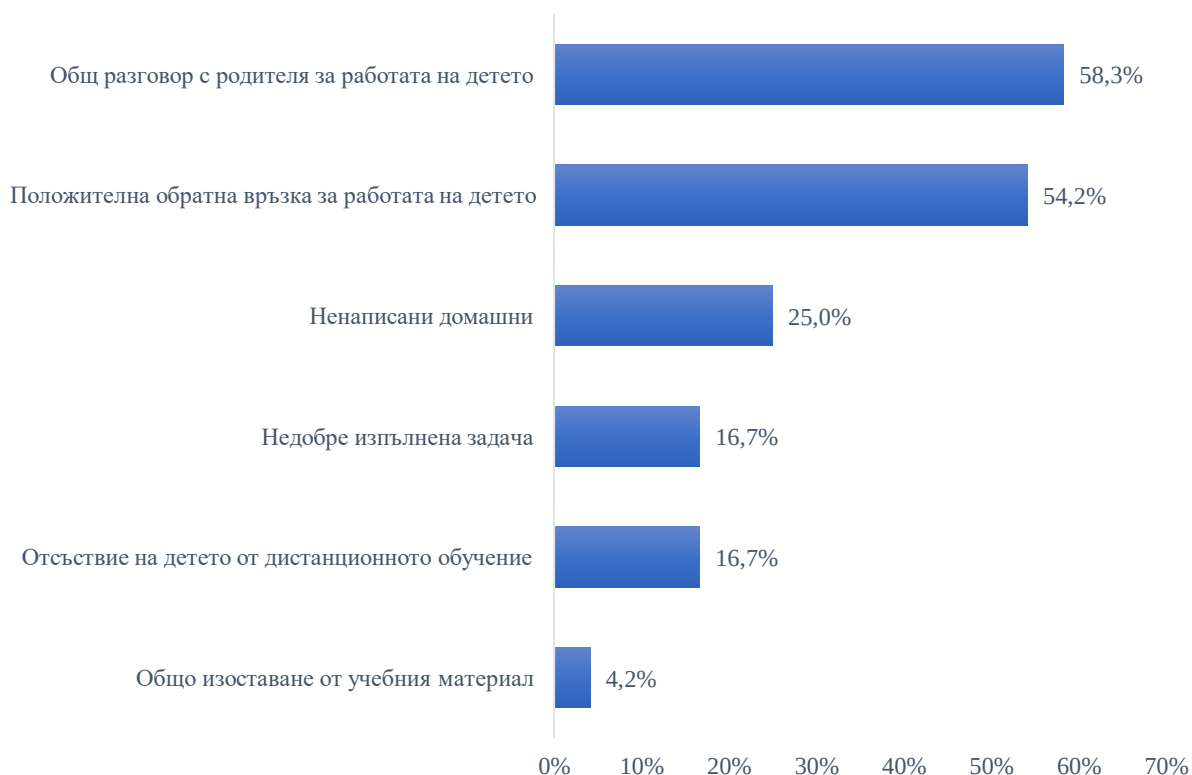

Причините, поради които учителите се обръщат към родителите, варират като теми, но могат да бъдат обединени около категории свързани с проследяване на напредъка или обратна връзка за работата на учениците.

В преобладаващата част поводите за осъществяване на контакт са свързани с общи разговори за работата на децата или получаване на обратна връзка за тяхното представяне.

Съществуват и обаждания по повод на неспазени изисквания или неизпълнени задачи от страна на учениците, а дори и отсъствия или напускане на онлайн часовете и проява на лоша дисциплина.

Кои от следните бяха причините учителя или друго лице от училището да се свърже с вас по време на извънредното положение?

Активността на училищните институции е проверена и през редица твърдения, които родителите подреждат и съпоставят в периодите преди и по време на извънредното положение.

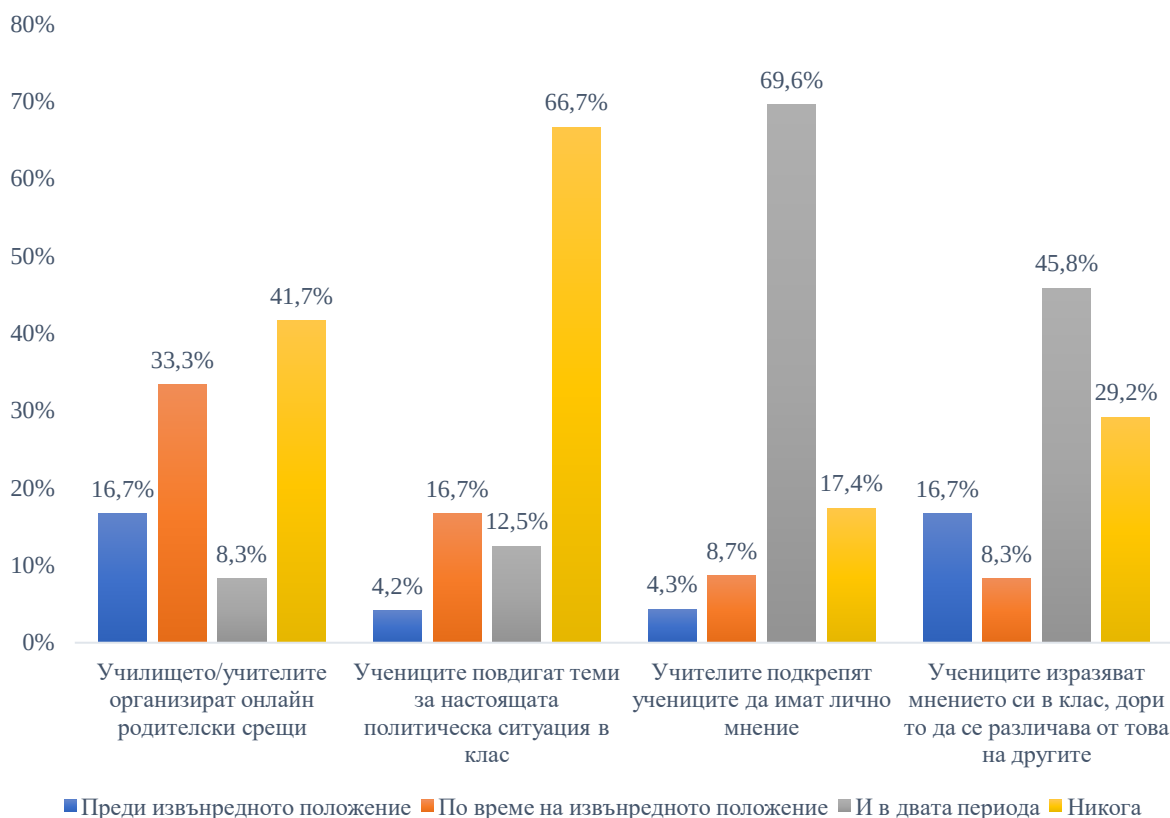
Според повече от половината анкетирани, учителите успяват да окуражават учениците да изразяват мнението си свободно, да обсъждат и представят всички гледни точки по дадени теми и са разговаряли открито с децата в достатъчна степен, и преди, и по време на дистанционното обучение.

По време на учебната работа от вкъщи се наблюдава нарастване на дела родители, които отбелязват, че учителите организират повече онлайн родителски срещи или повдигат повече политически и др. актуални теми сред учениците по време на учебните занятия.

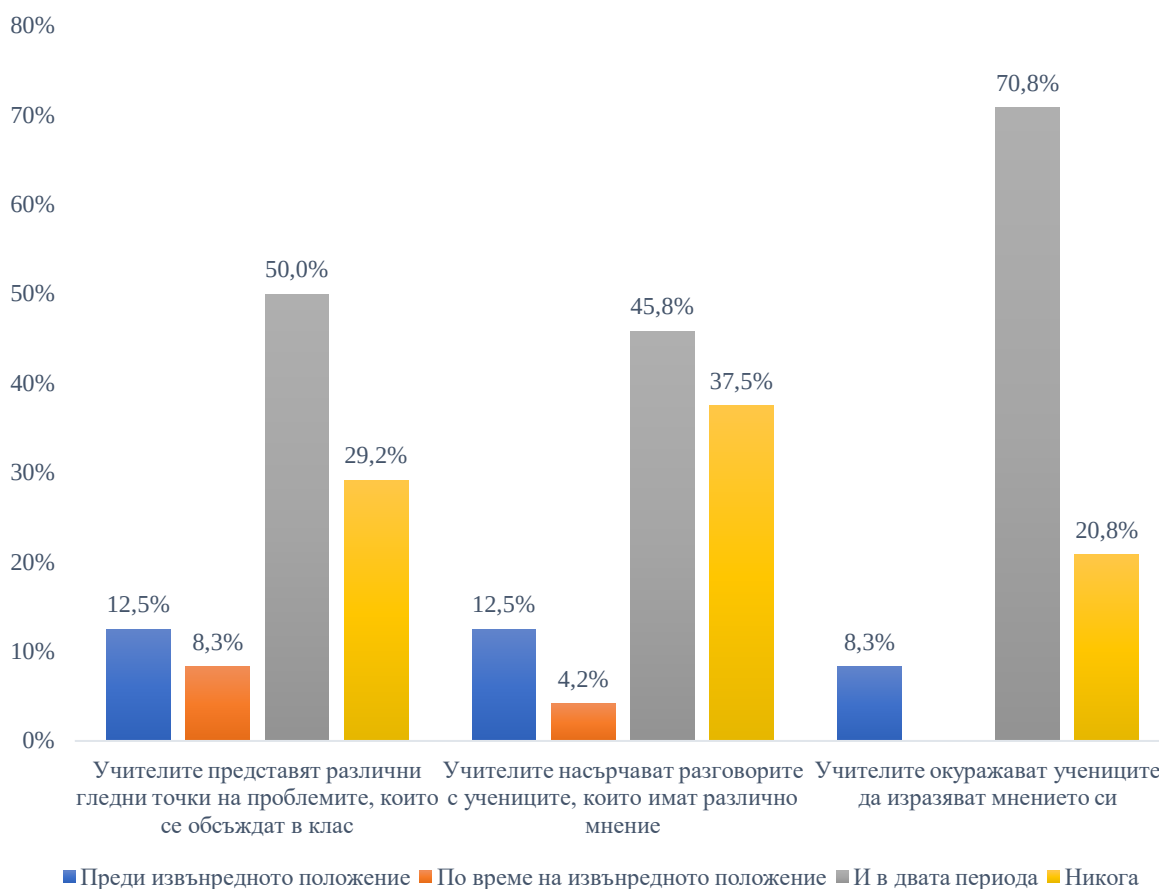
От друга страна училищните усилия в посока на насърчаване на разговори с учениците, които имат различни мнения или представянето на различните гледни точки на всяко дете в клас, остават на заден план по време на дигиталното учене спрямо периода преди пандемията.

Сравнително високи остават дяловете на тези родители, които смятат, че що се отнася до ученици в начален етап на образование, темите, които засягат политически аспекти не са предприемани никога от учебните заведения, в които ходят техните деца.

Отнесете всяко от следните твърдения към една от категориите, поместени във въпроса:

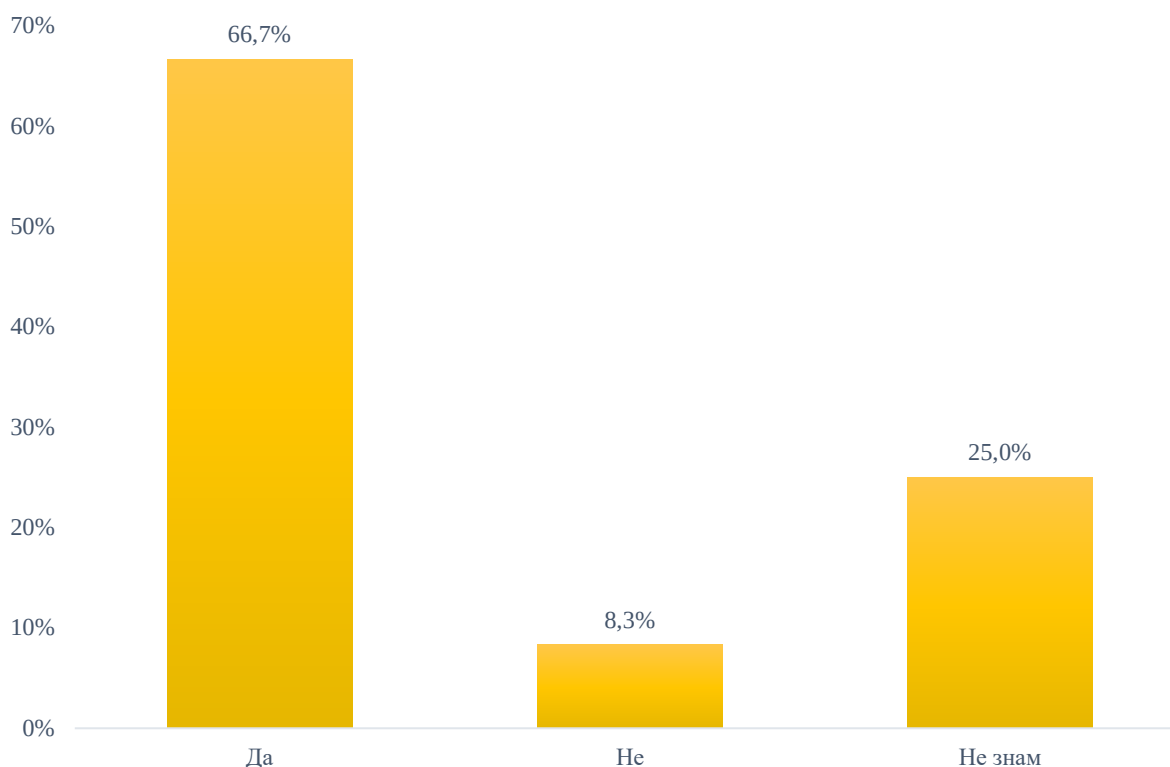

Отнесете всяко от следните твърдения към една от категориите, поместени във въпроса:

Въпреки известните колебания за предприеманите дейности от страна на училищата за гарантиране и насърчаване на детското участие в различни сфери на социалния и политически живот, над 66% от анкетираните родители потвърждават, че в учебното заведение, което посещава тяхното дете, има сформирани родителски съвет/настойтелство.

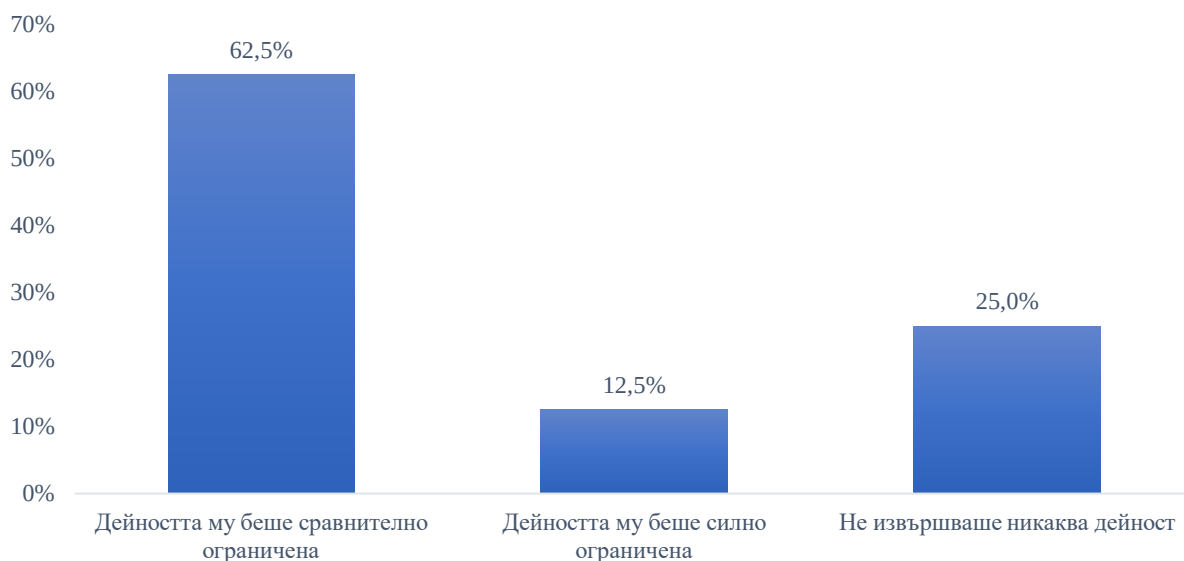
Тези, които са посочили, че такова формиране не съществува или не знаят за такова, са лица с еднакъв профил. Те са едновременно най-младите и най-възрастни респонденти с ниско или средно, но не висше образование и населяват малки или областни градове и села.

В училището, което посещава вашето дете, има ли сформирани родителски съвет/настоятелство?

По време на дистанционното обучение родителските съвети/настоятелства също претърпяват трансформация, но според по-голямата част от анкетираните по-скоро прекратяват дейността си поради ограниченията в следствие на въведеното извънредно положение.

При родителите на учениците 1-4 клас няма нито един, който да е отбелязал, че по време на ученето от вкъщи родителските съвети са продължили да функционират безпроблемно. Общо 75% от тях са споделили, че дейността им е била силно или сравнително ограничена, а останалите една четвърт са посочили, че не е осъществявана никаква дейност по време на ученето от дистанция.

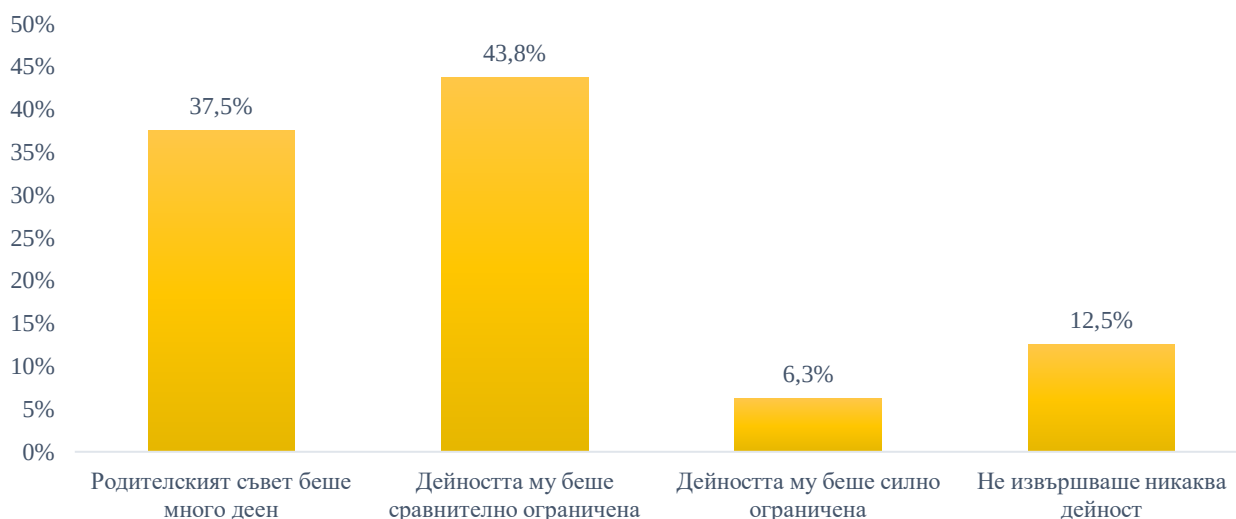
Доколко беше активен в дейността си родителският съвет/настоятелство по време на извънредното положение в училището, което посещава детето ви?

Ситуацията преди коронавируса, както и периодът преди всички предприети мерки в следствие на неговото разпространение водят до известни различия в изразените позиции.

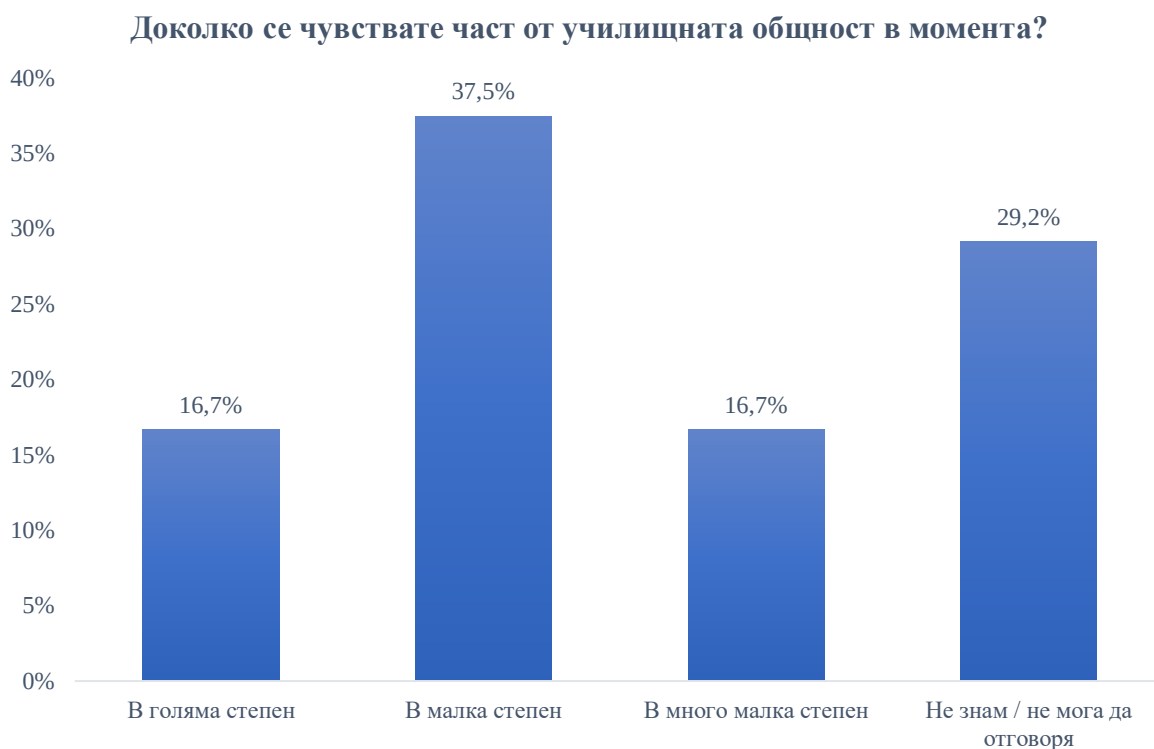
Делът на родителите, които смятат, че родителските формирования в рамките на училищата са били по-дейни преди, е значително по-висок, за сметка на тези, които са споделили, че родителските настоятелства не изпълняват никаква дейност или са посочили, че дейността им е силно ограничена.

А доколко беше активен преди коронавируса?

Макар по-голямата част от анкетираните родители да знаят за съществуването на различни форми на участие в училищните дейности, много малък дял от тях се чувстват в голяма степен част от училищната общност в момента на провеждане на изследването.

Тези пък, които смятат за себе си, че са част от училищните дела са предимно жени над 40 години с висше образование, изпълняващи квалифициран труд, без значение от типа населено място, в което живеят.

VI. Готовност и ангажираност на родителите с обучението от дистанция

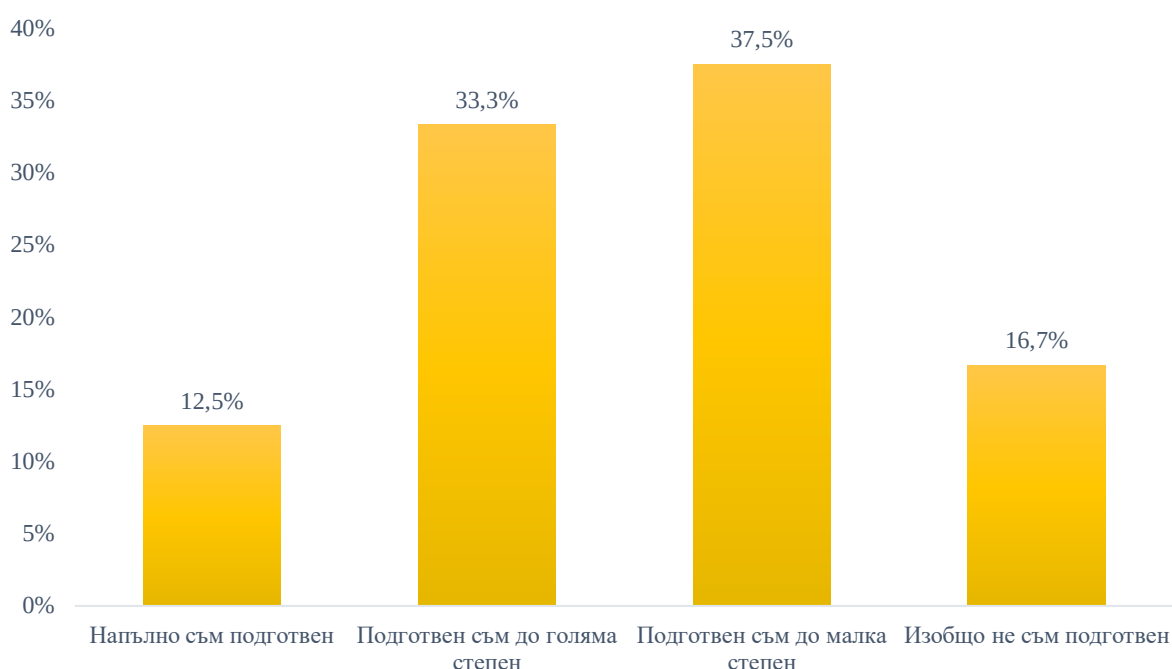
Степента, в която родителите се включват в подпомагането на процесите по осъществяване на дистанционното обучение на своите деца, е видяна през готовността им да съдействат в процесите на учене.

Собствената им самооценка е особено красноречива – дяловете на тези, които смятат, че са подготвени до голяма или малка степен са почти равни.

Най-критични към собствените си възможности за оказване на подкрепа по време на учебния процес са 16,7% от родители, като сред тях преобладават тези със средно или по-ниско образование.

На другата крайност, тези респонденти, които смятат, че са напълно готови да помагат на децата си в тяхното учене, са предимно лица с високо образование лица, от големите градове и Столицата, които имат едно или две деца в училищна възраст.

До каква степен смятате, че вие като родител сте подготвен/а да помагате на децата си в учебния процес?

Различните оценки, които родителите дават сами на себе си, не оказват особено влияние върху действията, които на практика всички родители предприемат в посока на подпомагане на децата си по време на ученето от дистанция.

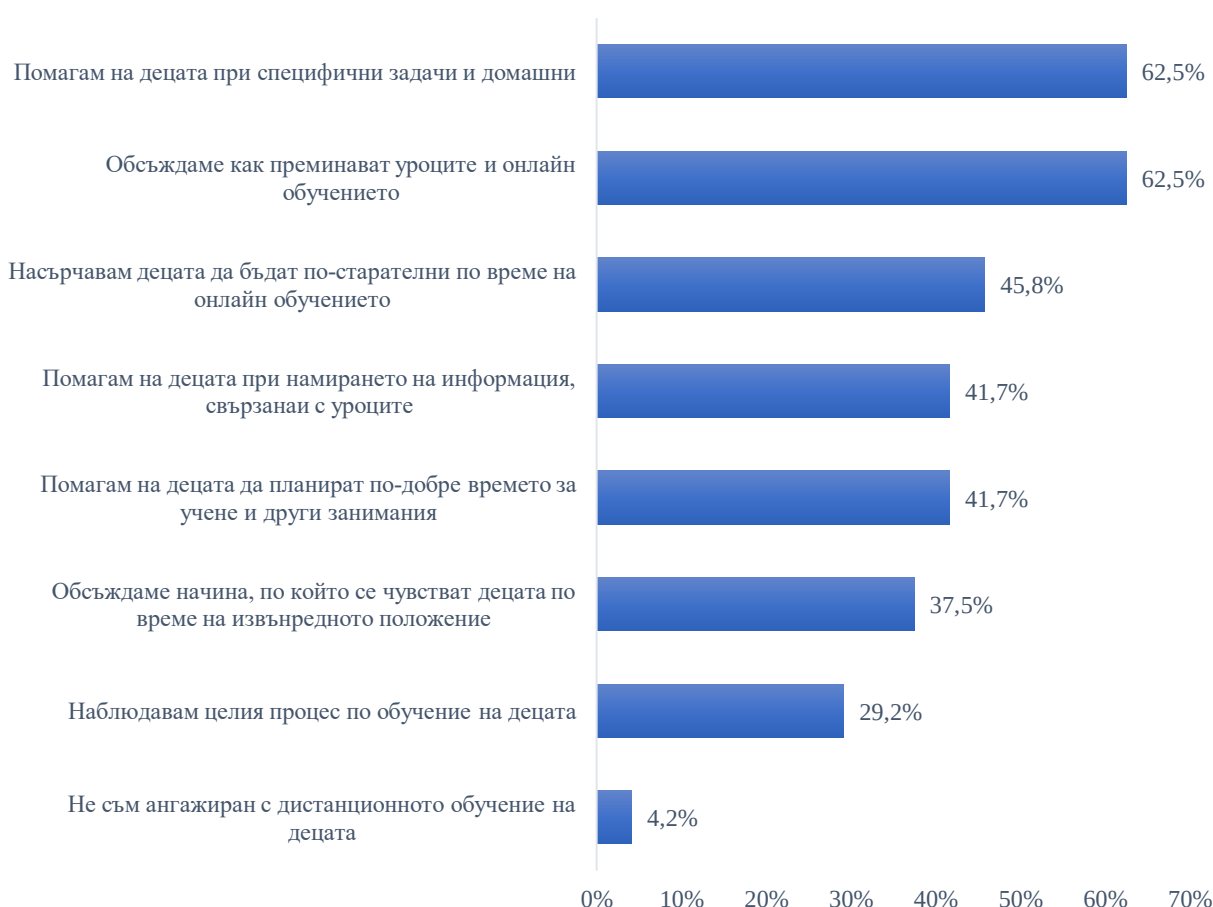
Дори тези, които се чувстват по-малко подготвени да помагат, споделят, че подпомагат децата при специфични задачи и домашни, обсъждат редовно със своите деца как преминават уроците по време на онлайн обучението им и ги насърчават да бъдат по-старателни по време на ученето от вкъщи.

Относително равен дял от родителите помагат на учениците в търсенето и набавянето на необходима информация свързана с уроците или ги подпомагат в планиране на времето им за учене, писане на домашни или други занимания.

По-малък, но все пак значителен дял от респондентите обръщат специално внимание на това как се чувстват децата им по време на престоя у дома, като по-чувствителни на тази тема са тези лица, които в домакинството си имат поне още едно дете в училищна възраст.

При по-малките ученици, висок остава процентът и на тези родители, които са посочили, че наблюдават целия процес на обучение на децата, докато едва 4,2% са тези, които остават неангажирани по време на ученето онлайн.

По какъв начин подкрепяте детето си, по време на дистанционното обучение?

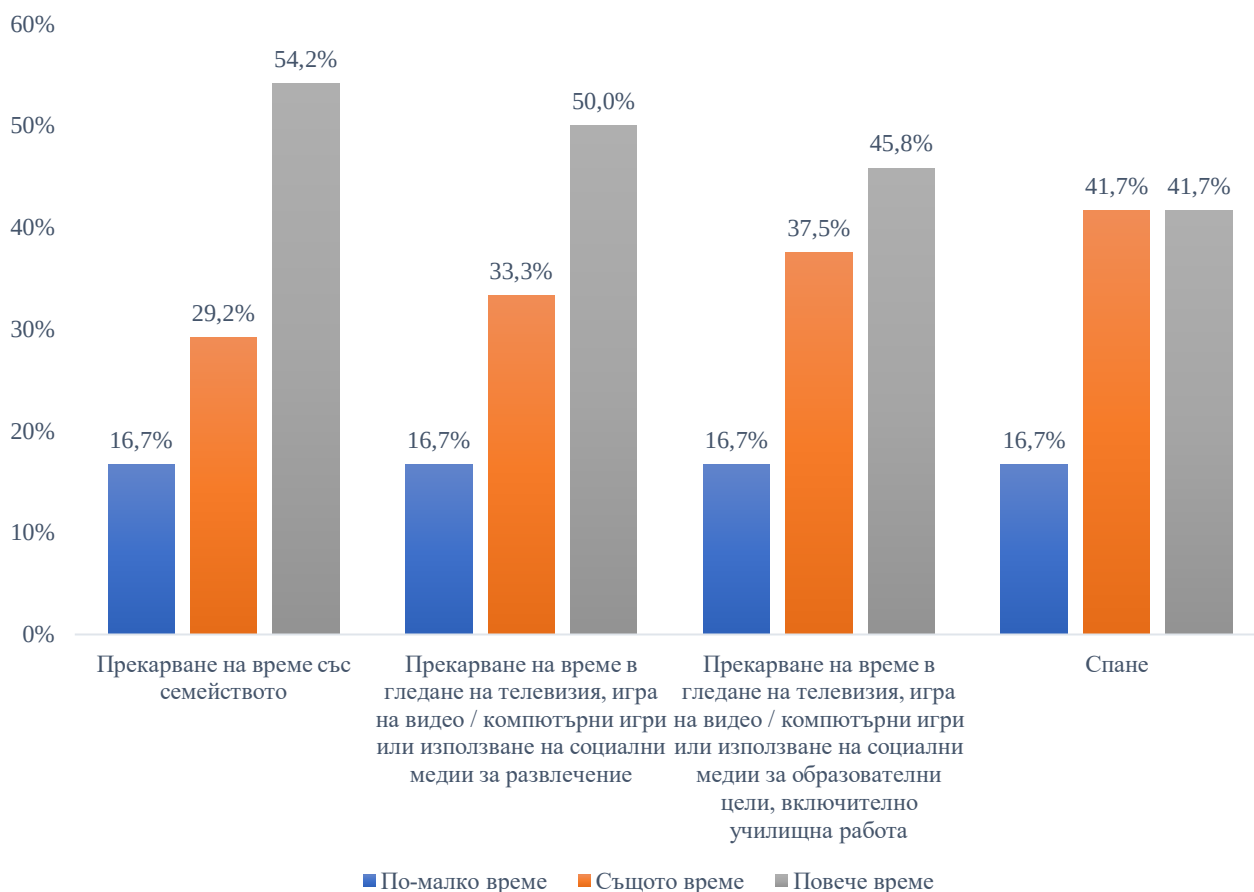

Наблюденията на родителите показват, че в сравнение с преди, децата съвсем естествено прекарват значително повече време със семейството или в гледане на телевизия и използване на компютри и друга техника за образователни цели, развлечение и комуникация с приятели онлайн.

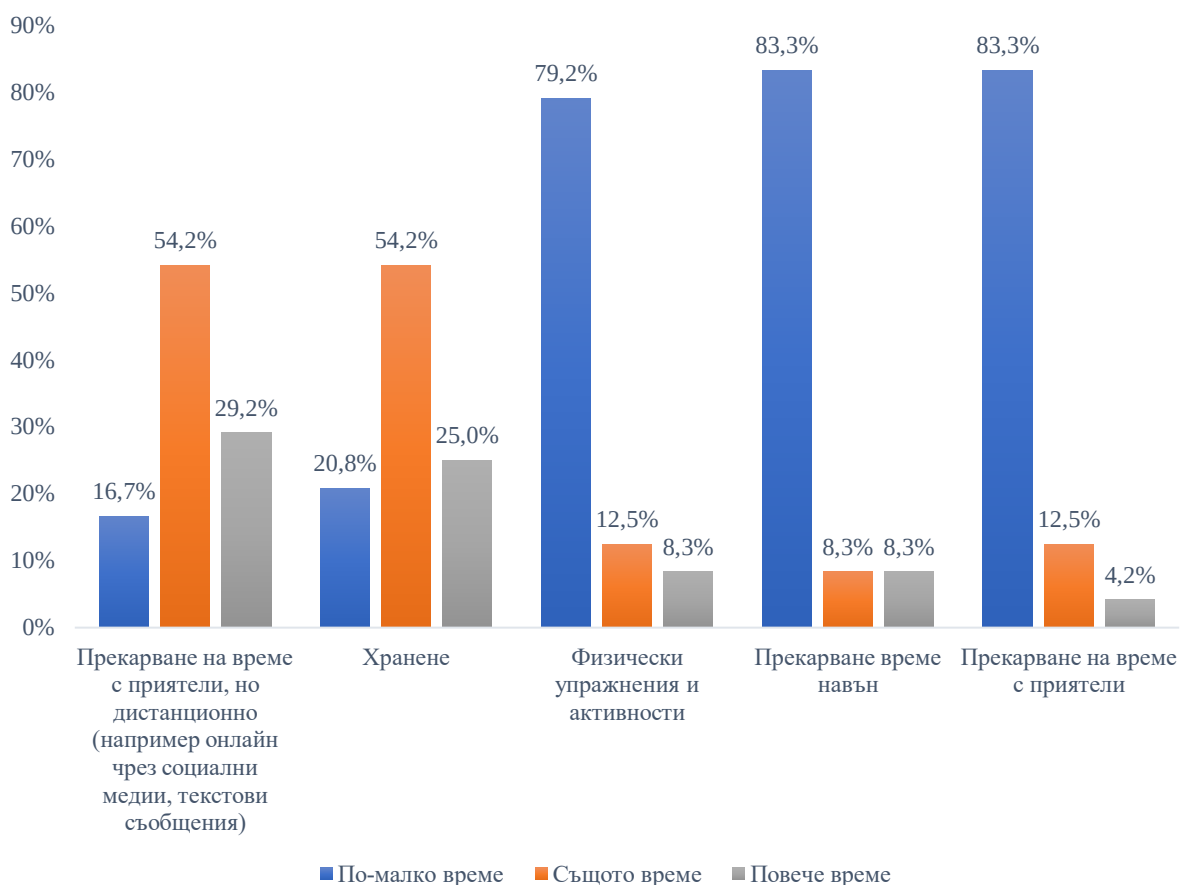
Също така те споделят, че пандемията дава възможност на учениците в 1-4 клас да прекарват повече време в по-пълноценен и по-дълъг сън или хранене у дома.

Тези дейности са за сметка основно на прекарването на време извън дома с приятели или за физически упражнения и активности, като изброените ограничения на дейности и прекарване на време извън дома са валидни за учениците от всички населени места и класове.

В сравнение с преди, колко време отделяше детето ви за следните дейности, по време на извънредното положение?

В сравнение с преди, колко време отделяше детето ви за следните дейности, по време на извънредното положение?

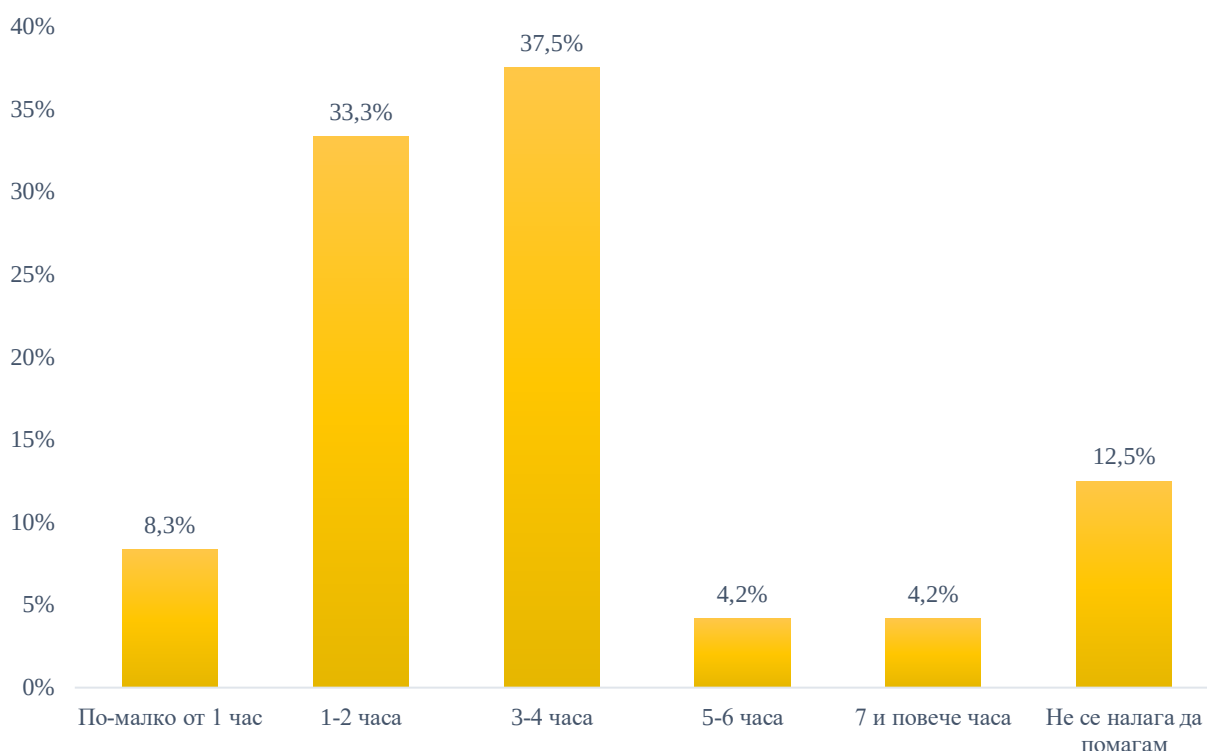
След като децата остават в домашни условия, за голяма част от родителите се налага да отделят от личното си време за оказване на необходимата подкрепа.

Най-много от тях отбелязват, че отделят между 3-4 часа заедно с децата си за подготовка на уроците, като сравнено с въпроса за времето, което прекарва в учене детето, това показва, че те неизменно съпътстват целия процес на учене на своите деца.

Между 1 и 2 часа на ден отделят една трета от анкетираните, които са посочили, че в домакинството си имат повече от едно дете, от които едното е в пети клас.

12,5% отбелязват, че не се налага да помагат в процесите на учене, като в тази категория попадат родители, които са посочили, че имат поне четирима члена в домакинството, но само един от тях е на възраст под 18 години.

По време на дистанционното обучение, средно колко време на ден прекарвате вие да помагате на вашето дете в подготовка на уроци и домашни?

Въпреки че родителите отделят внимание и време за работа с децата си и подпомагат тяхната учебна дейност, те идентифицират области, в които се нуждаят от допълнителна информация.

На първо място анкетираните заявяват необходимост от повече знания и методи за комуникация и управление на емоционалното състояние на децата. На следващо място, се поставя акцент върху нуждата от знания за методи на повишаване мотивацията за учене у децата, като това се очертава като валидно за учащите от всички възрасти.

Родителите, от които предимно жените, са по-прецизни и изразяват желание за повече познания, свързани със съответния учебен материал за учениците у дома като също толкова необходимо.

Не по-малко важно за родители на деца в начален етап на образование се явява нуждата от знания за това, как да разрешават конфликти или как се действа в подобни ситуации като цяло. Тази опция е избирана предимно от жени, в чието семейство има повече от едно дете в училищна възраст.

Темите свързани със запазване на баланса между работа и семейство или организация на семейния живот са необходимост за по-голяма част от високообразованите и висококвалифицираните работници от областните градове и столицата, които се грижат за поне двама ученика.

В кои от следните области бихте искали повече информация?

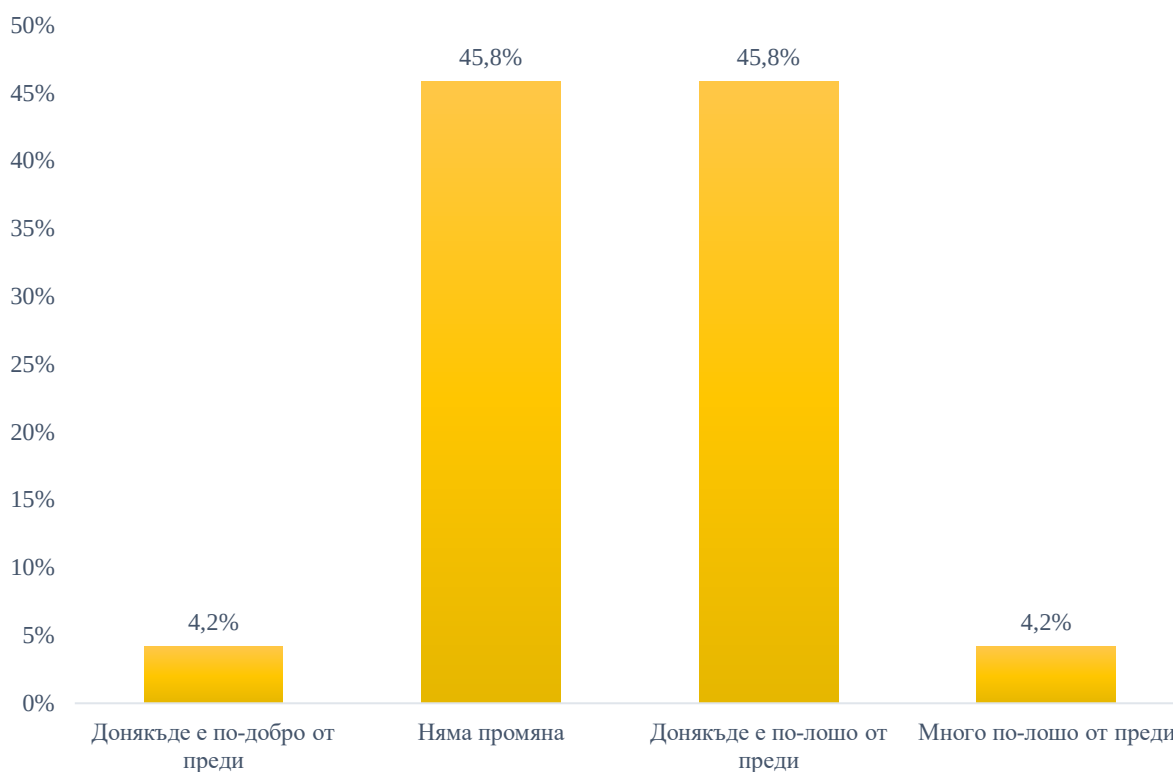
VII. Отражения на дистанционното обучение върху психическото и емоционално състояние на децата

Трансформирането на учебната среда и пренасянето на почти всички дейности у дома, заедно с ограничения достъп до външна среда по време на пандемията предполагат определен тип въздействие върху психическото и емоционално състояние на децата.

Според получените отговори сходни дялове от родители са посочили, че въвеждането на извънредно положение в страната не е променило особено психическото състояние на децата или е довело до неговото влошаване.

Само за 4,2% от случаите, карантинирването и престоя вкъщи води до положителни последици у децата. Тази опция са избрали в по-голямата си част от родители в малки населени места, в чието домакинство има повече от едно дете под 18 години.

Как бихте оценили психическото състояние на детето/децата в домакинството ви от март до сега спрямо периода преди това?

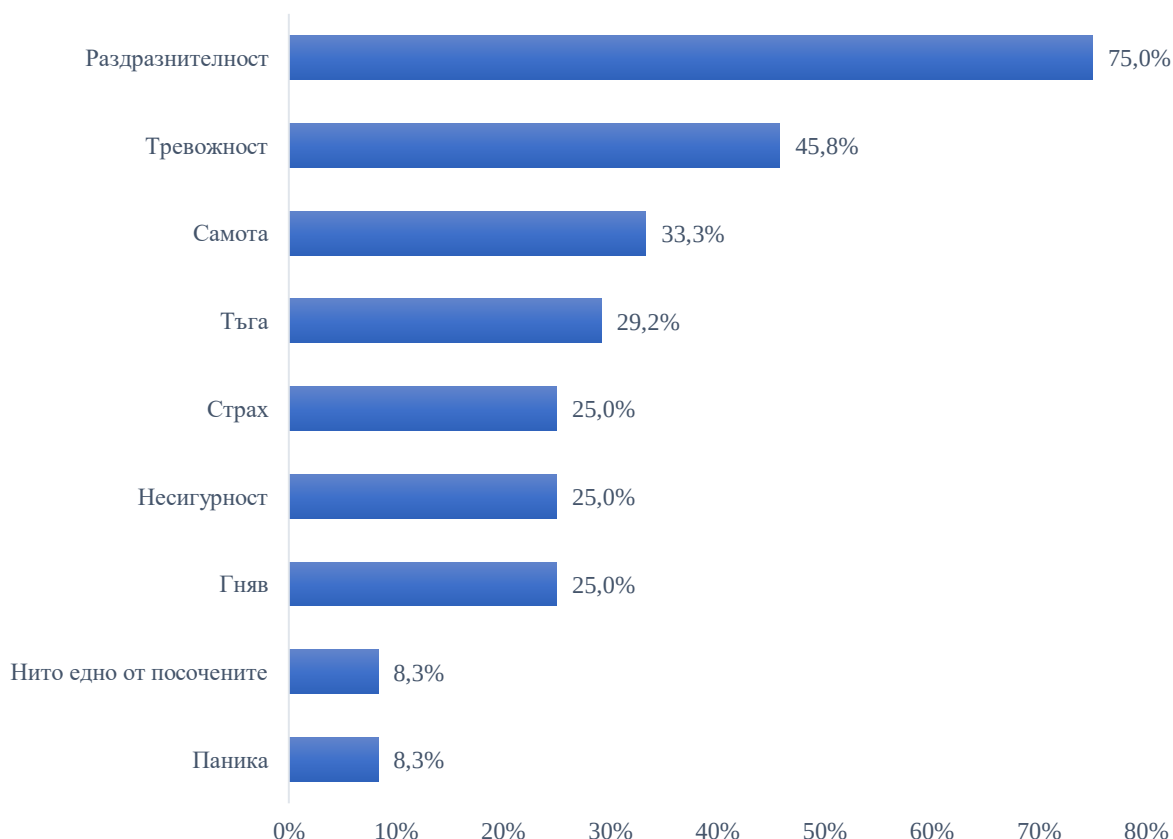

Престоят у дома и изолацията като цяло, провокират специфични емоционални реакции и състояние у децата в начален етап на образование.

Родителите сигнализират за повишени нива на раздразнителност, тревожност и самота, а веднага след това, се нареждат тъга, страх и несигурност, като те се оказват срещани сред всички ученици, без значение от населено място или брой на членове в домакинството.

Чувство за гняв, дори паника са наблюдавани в по-малка степен, като не може да се говори за особени специфики и зависимост между изпитваните емоции и възраст, клас или друга характеристика на даден ученик или неговото семейство.

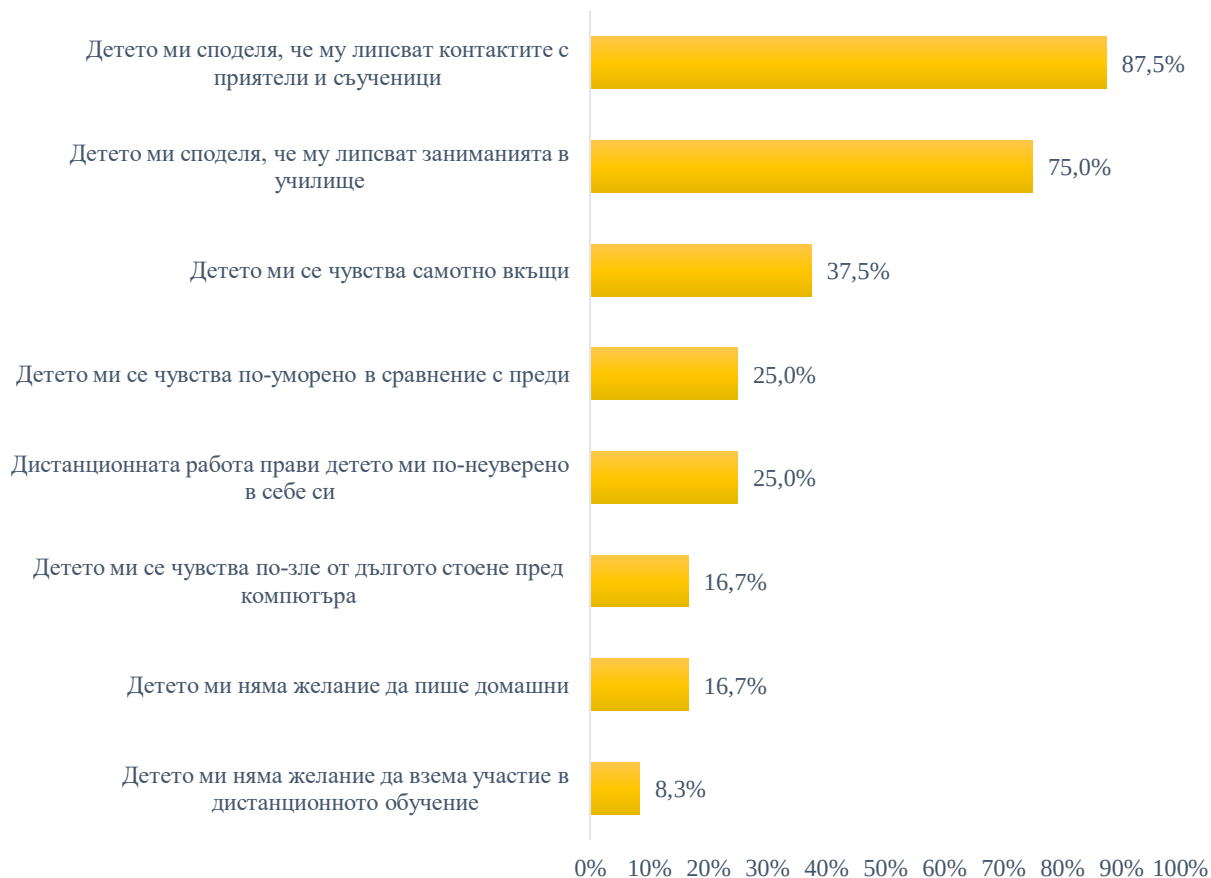
Кое от следните емоционални състояние е изпитвало дете/децата в домакинството ви по време на извънредното положение?

В обобщение, ефектите от изолацията са най-ясно видими през изразената липса на контакти и връзка на децата с техните приятели и съученици. Също така, повече от 70% от родителите споделят, че учащите, за които се грижат, усещат липсата на учебните занятия и времето в училище им липсва.

За малко над 37% пък, е особено притеснително, че децата се чувстват самотни у дома, а една четвърт от родители, обръщат внимание на това, че учениците се чувстват по-уморени и по-неуверени в себе си по време на престоя у дома.

Дългото стоене пред компютъра също е един от ефектите на дистанционното обучение, а липсата на желание и мотивация за писане на домашни и изпълнение на поставени задачи, придружава ученето в дигитална среда.

В резултат от извънредното положение:**VIII. Нагласи към образованието по време на пандемия**

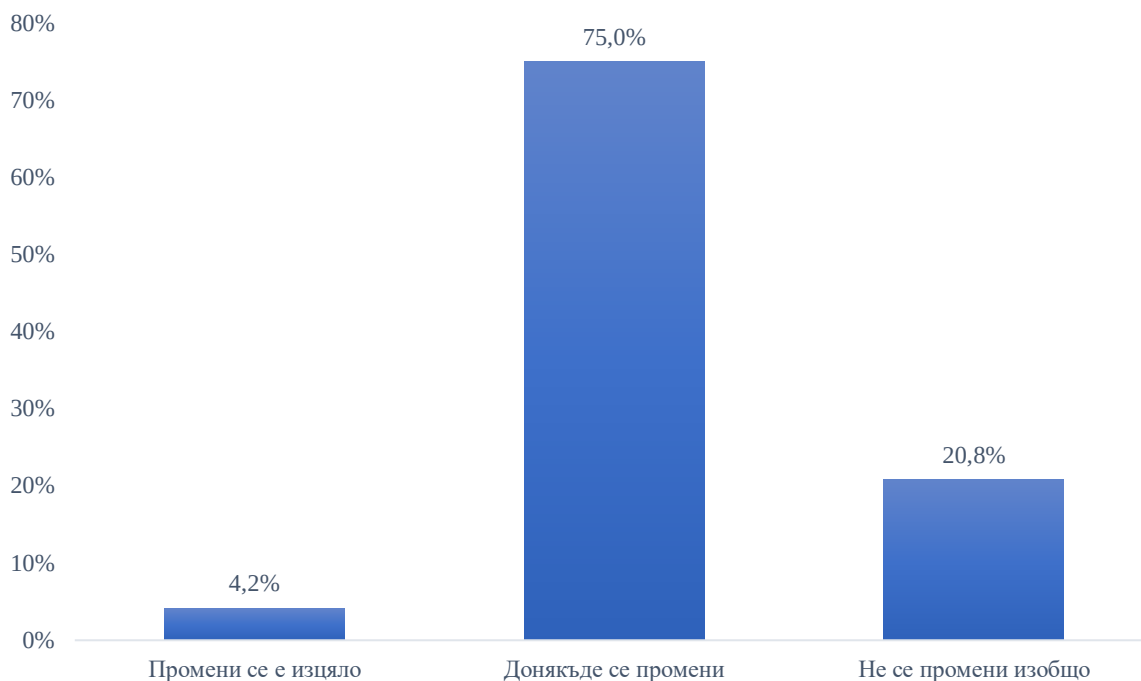
Дистанционното обучение става повод за по-задълбочен поглед на родителите върху всички особености на учебния процес и те си позволяват да дават оценка, както на работещи, така и на неработещи механизми и методи използвани от учители, педагози и други специалисти с цел осъществяване и продължаване на образованието.

В тази връзка, повече от 70% родители отбелязват, че в следствие на участието на детето им в дистанционното обучение те самите са променили до някъде начина, по който мислят за образованието, а при 4,2% нагласите са изцяло променени.

Тоталната трансформация на нагласи се случва предимно на жени, с висока степен на придобито образование, които полагат грижи за едно дете.

Малко над 20% от родителите са споделили, че техните представи за образованието не са се променили изобщо след въвеждането на извънредното за страната положение. Сред тях попадат повече родители от малки градове и села, сред които по-голям дял мъже.

През последните месеци, в които детето ви участва в дистанционно обучение, промени ли се начина, по който мислите за образованието?

Най-голям дял от анкетираните родители споделят, че благодарение на ученето от вкъщи са разбрали колко е трудно да се учи извън училище.

Възможността да наблюдават отблизо учебните занятия на своите деца, е възможна причина голям процент от респондентите да посочват, че учениците трябва да полагат повече усилия, за да постигат добри учебни резултати.

Висок е процентът и на тези родители, които смятат, че децата трябва да продължат образованието си в университет, като по-голямата част от посочилите този отговор са предимно лица, които не са променили представите и нагласите си за образованието, в следствие на пандемията.

Други приблизително 30% от лицата са на мнение, че трябва да подсигурят допълнителни възможности за учене на децата си, за да получат по-добро образование от предоставяното до сега. Опцията е избирана от по-голям дял от родителите, които

донякъде са променили отношението си към учебните процеси по време на дигиталното обучение.

Значително по-малки са дяловете на изследваните лица, които са съгласни с твърдението, че образованието, което децата им са получили до този момент, е достатъчно, като сред тях преобладават лица от малките населени места, със средно или по-ниско образование.

Кои от следните твърдения са най-близко до начина, по който мислите за образованието на детето ви?

Когато родителите са помолени да сравнят и оценят качеството на дистанционното обучение спрямо обучението преди това, можем да твърдим, че за тях остава трудно да вземат компетентно отношение и в по-голяма степен избират да остават по-предпазливи в преценката си.

Сходните разпределения на отговорите, без значение дали родителите оценяват синхронните или асинхронните методи на преподаване по време на дистанционното учене, показва, че те по-скоро не правят разлика между двата модела на работа.

Най-голям процент от тях са отбелязали, че в класа на децата им не са прилагани подобни методи, което става повод за мислене на похватите като непознати за самите родители.

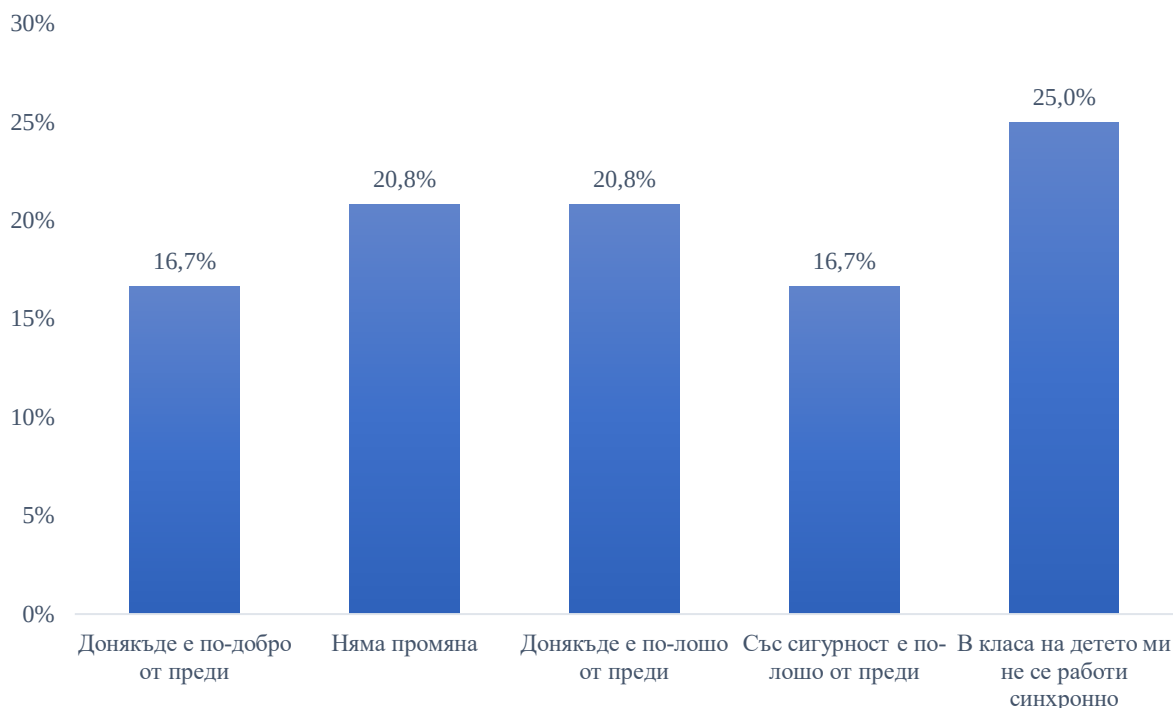
Все пак, по-голям дял от лицата, които се грижат за ученици се обединяват или около опцията, че няма промяна в качеството на преподаваните знания, или около това, че те са влошени в следствие на промяна на учебния процес.

Общо една четвърт от родители смятат, че работата на всички ученици по едно и също време в онлайн среда или получаването на индивидуални или групови задачи онлайн, но без задължително присъствие в платформите за дигитално обучение са се подобрили по време на извънредното положение.

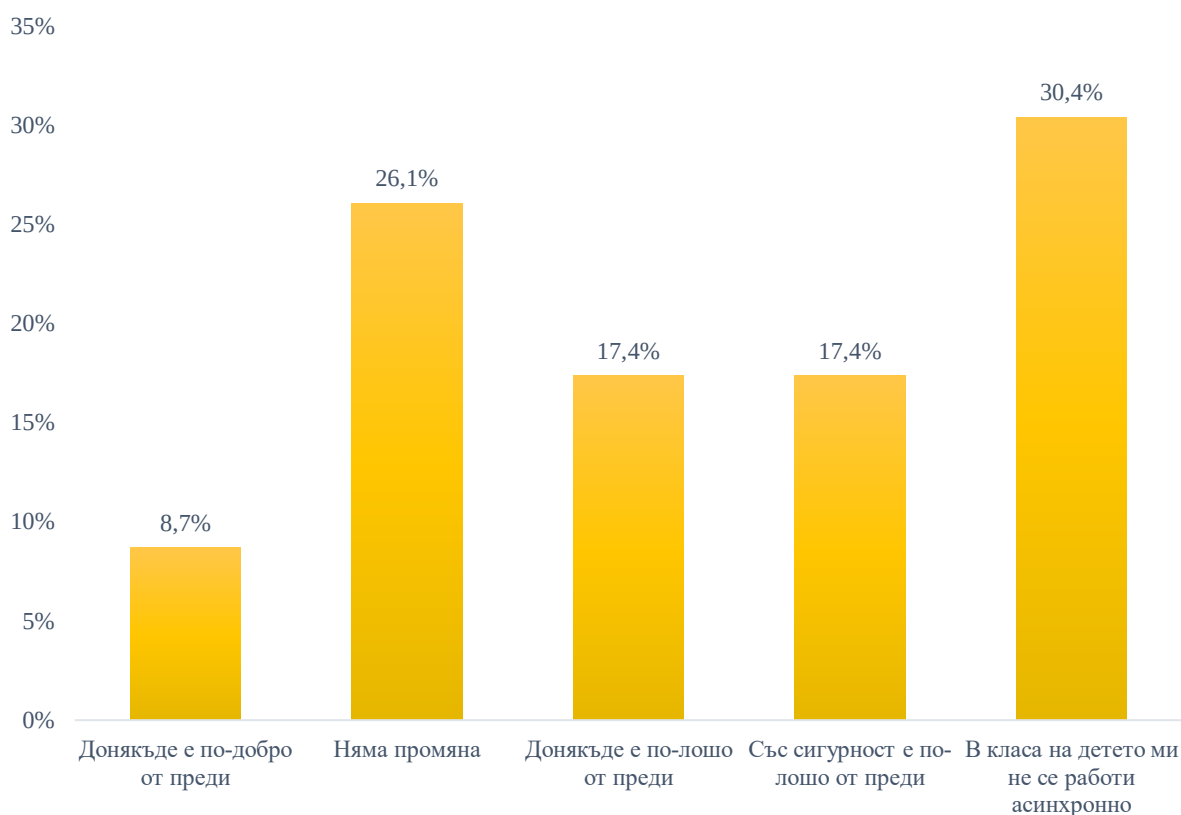
Последните са в по-голямата си част родители с висше образование, от областните градове и столицата, които полагат грижи за до две деца в училищна възраст.

Как бихте оценили качеството на дистанционното обучение в сравнение с обучението в периода преди това?

А/ Синхронно дистанционно обучение

Как бихте оценили качеството на дистанционното обучение в сравнение с обучението в периода преди това?
Б/ Асинхронно дистанционно обучение

Въпреки че на този етап ефектите от дистанционното обучение не могат да бъдат ясно идентифицирани, почти една трета от родителите вече са планирали действия за подпомагане на децата в училищна възраст в техните семейства.

Над 50% разчитат на допълнителната самоподготовка вкъщи, а 25% предвиждат посещаването на лятна занималня, която е предоставяна от училището на детето ми.

Вариантите за летни занимални, академии или занимания, организирани от училищата, са избирани от хората в областните градове, докато частните такива занимания са предпочитани само в 4,2% от случаите – предимно за деца, на родители в Столицата.

Делът на тези родители, които биха се възползвали от допълнителни занимания, без значение дали са предоставяни от училището на детето или в други частни учебни заведения, но не мога да си го позволят, поради различни причини, остава общо 12,5%

Кои от следните действия смятате да предприемете спрямо вашето дете/деца, поради ефекта от дистанционното обучение?

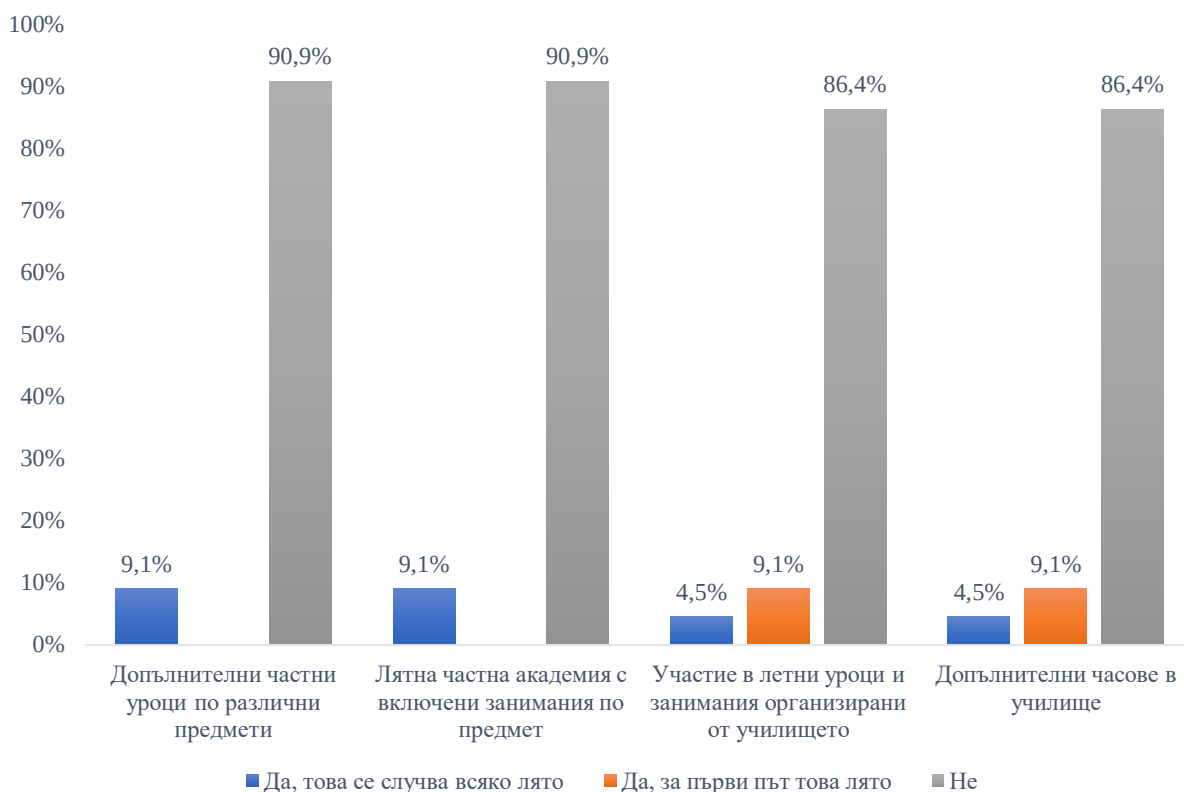

Много малък дял от родители посочват, че децата им като цяло посещават летни занимални, академии или допълнителни часове и занимания до сега.

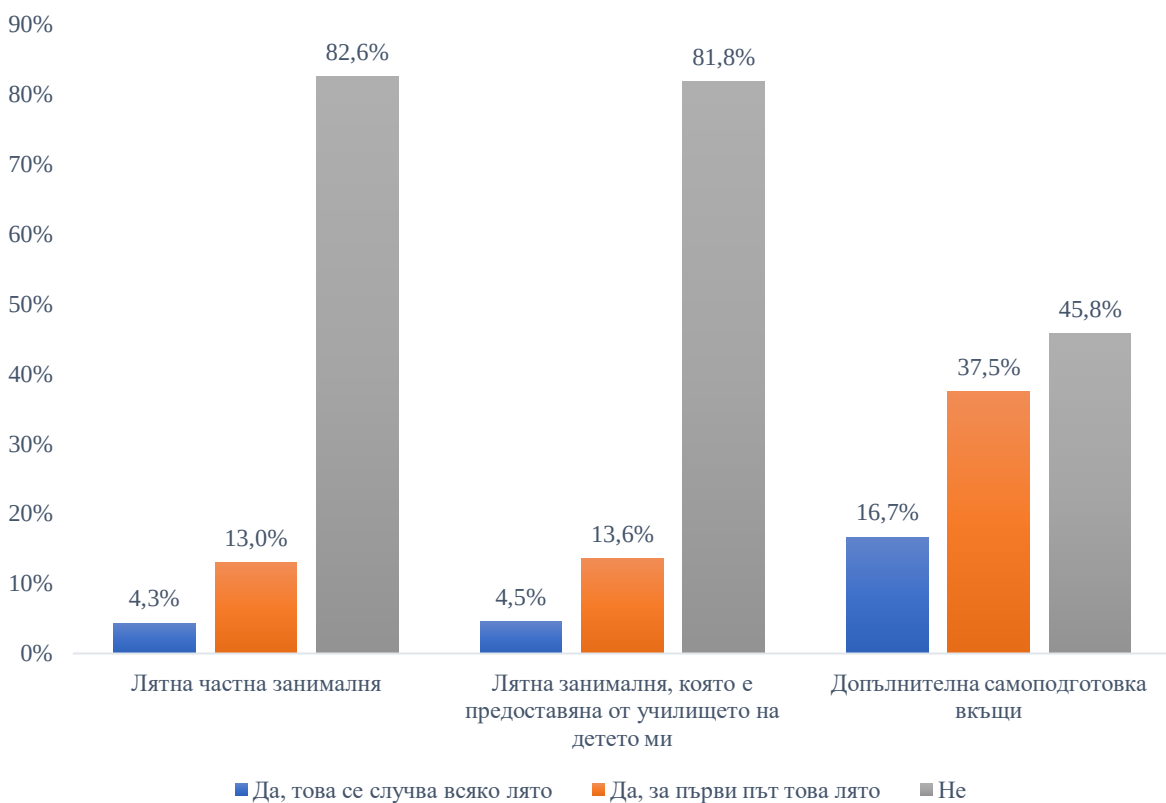
По-често срещани и разпространени са методите на самоподготовка у дома и посещение на частни уроци по определени предмети по време на летните ваканции, а към момента на провеждане на изследването делът на тези, които за първи път през предстоящото лято ще посетят допълнителни уроци и занимания организирани от училището, в което участват, нараства.

Като цяло възможността за наваксване на пропуски в образованието чрез посещение на допълнителни учебни занимания под каквато и да било форма са механизми и мерки, предпочитани от родителите на по-малките ученици предимно в областните градове и столицата, чиито родители са високообразовани, квалифицирани работници или лица с ръководни функции.

Детето ви посещава ли някое от изброените?

Детето ви посещава ли някое от изброените?

IX. Нагласи към образованието сред края на дистанционното обучение

След края на учебната година най-голям дял от родителите споделят, че биха запазили по нещо от дистанционната форма на обучение.

45,8% са на мнение, че би било добре да няма грипни ваканции, а при повишен риск от грип децата да продължават да учат дистанционно, както и смятат за важно родителите да продължат да се включват по-активно в учебните занимания на своите деца.

Виртуалната работа по групи и интерактивния начин на преподаване също са области на дистанционното учене, които определен дял от родителите са харесали и биха подкрепили и в обичайната учебна среда.

Възможността за регулярна работа от вкъщи също са едни от характеристиките на дистанционното обучение, които родителите са склонни да прилагат и за в бъдеще.

Какво бихте запазили като нещо, което ви харесва от дистанционното обучение?

Близо една трета от попадналите в изследването родители смятат, че завръщането на децата в училище през новата учебна година ще бъде както преди или без особени промени.

Повече от половината респонденти свързват старта на учебните процеси с наличието на повече мерки за спазване на социална дистанция и препарати за дезинфекция, нови правила за провеждане на учебните занятия, като едновременно с това отбелязват и своите притеснения, че децата ще изпитват известни затруднения при изпълнение на всички правила.

Възможна реорганизация на учебните пространства и наличие на повече лекари и психолози също са сред условията, които родителите смятат, че ще бъдат създадени, за да могат учениците да бъдат върнати обратно в училище.

Според 8,3% от отговорилите е възможно учебната година да започне с по-малко ученици, като това е опция, която прогнозира предимно високообразованите лица от столицата и областните градове.

Как си представяте училището през новата учебна година?

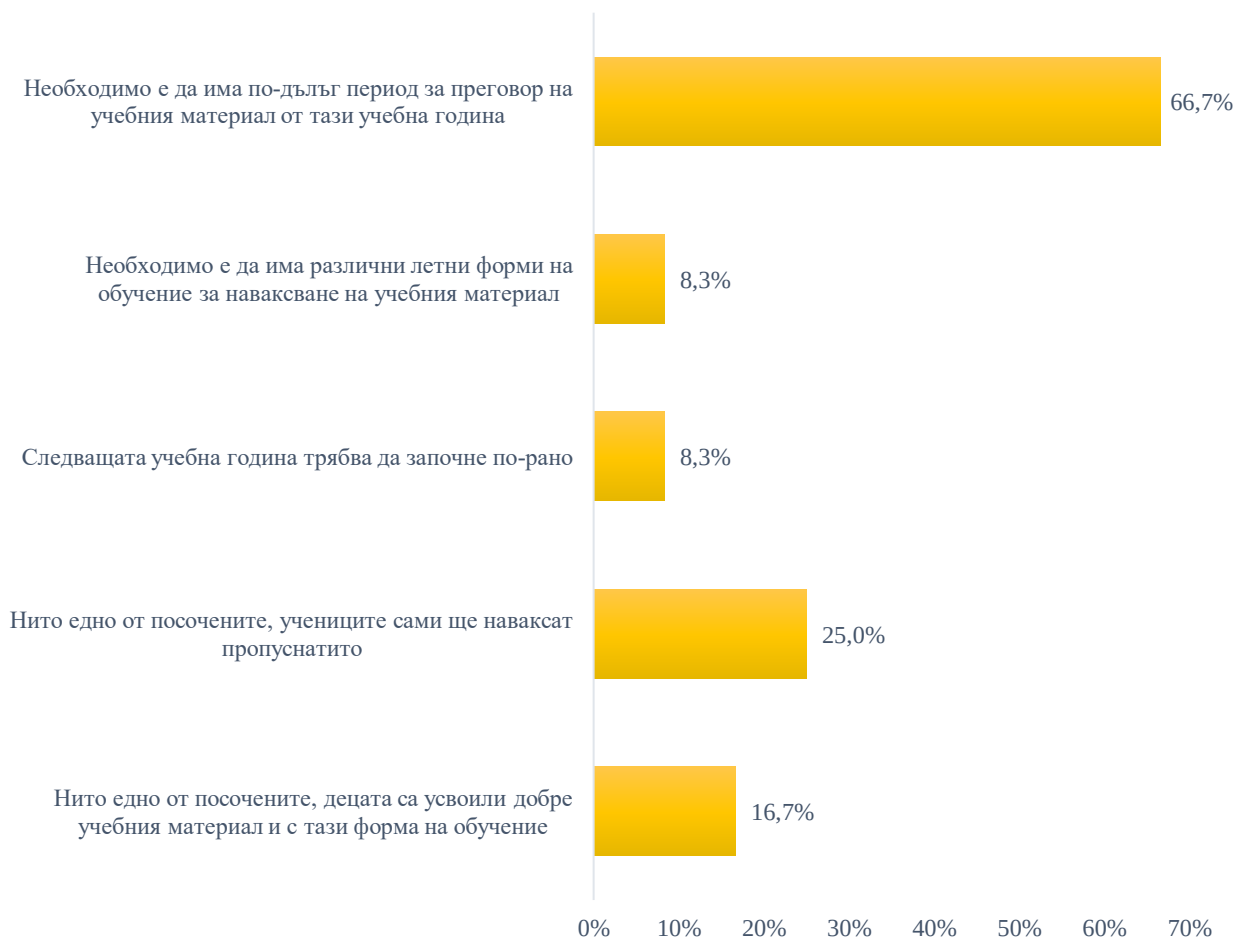

66,7% от запитаните са категорични, че за да бъдат преодолени недостатъците на дистанционното обучение и да бъдат наваксани пропуските, е необходим по-дълъг период за преговор на учебния материал от учебната 2019/2020 година.

На другата крайност 25% и 16,7% от родителите са на мнение, че учениците са успели да усвоят необходимия материал или сами ще наваксат пропуснатото.

Необходимост от летни занимания с цел припомняне на материал или проверка на знания и наваксване на пропуски е изразена преди всичко от родителите на ученици от Столицата, а изместване на старта на учебната година за по-ранен период е възможен вариант за 8,3% от анкетираните.

Според Вас кои от следните мерки са необходими за преодоляване на недостатъците на дистанционното обучение и наваксване на пропуските?

При хипотетичното удължаване на извънредното положение и обучението от дистанция най-голям дял от анкетираните родители смятат, че децата им няма да имат особен проблем и ще продължат да учат, както и досега.

За близо 30% обаче, продължаване на ученето от дома ще доведе до загуба на мотивацията от страна на децата да участват в занятията, а за една четвърт е възможно да се достигне и до влошаване на резултатите на учениците.

16,7% от родителите смятат, че ще се наложи да търсят допълнителна подкрепа и помощ за усвояването на материала, като сред тях са предимно родители на деца в областните градове.

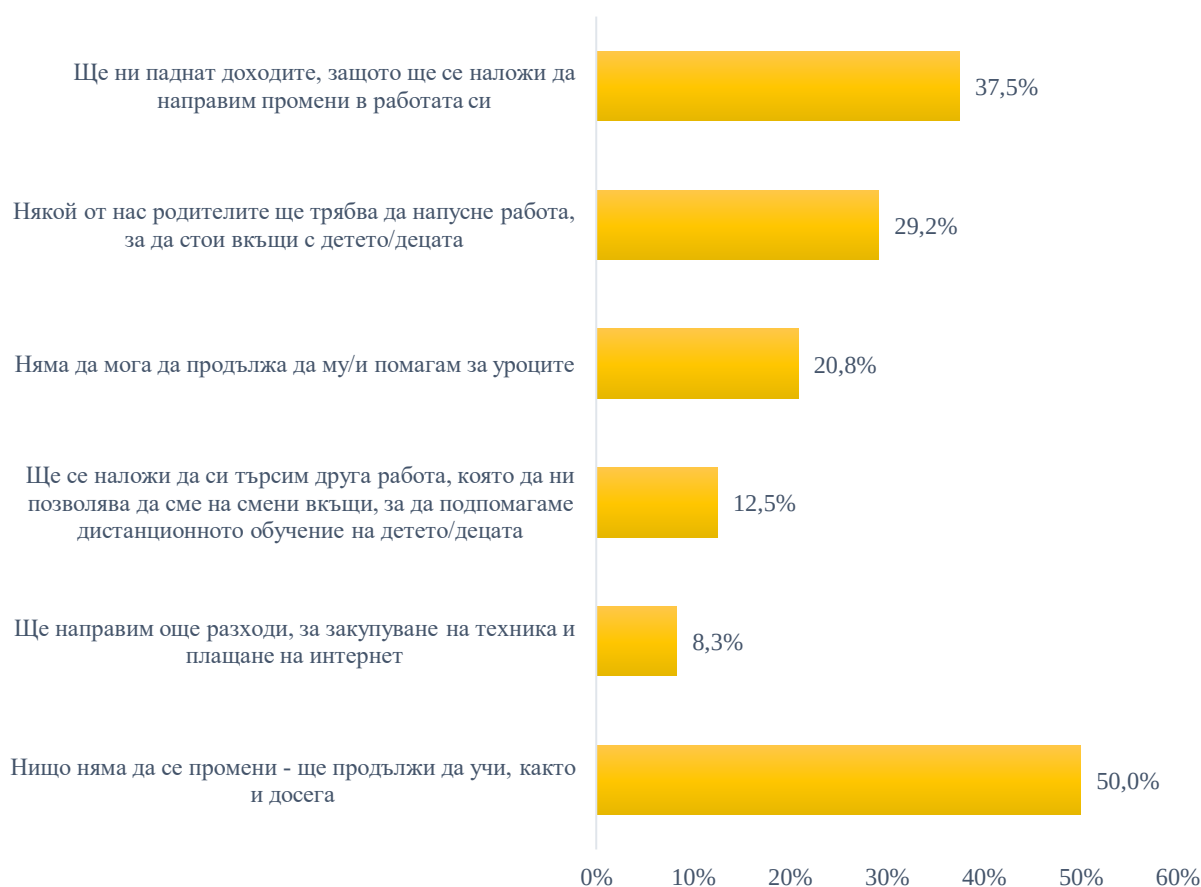
Ако дистанционното обучение продължи и през следващата учебна година, кое от следните би могло да се случи на вашето дете?

Възможни последици за цялото семейство са свързани преди всичко с понижаване на доходите поради промени в заетостта, продиктувана от нуждата родител да подпомага процесите на обучение на децата. В същия дух, близо 30% от родителите на малките ученици, изразяват притеснения, че някой от тях ще трябва да напусне работа, за стои вкъщи с децата.

Търсенето на гъвкава форма на заетост е мислена като вариант при евентуалното продължаване на ученето извън училище, а увеличаване на разходите за закупуване на техника и осигуряване на стабилна интернет връзка, са други предизвикателства, пред домакинствата в подобна ситуация.

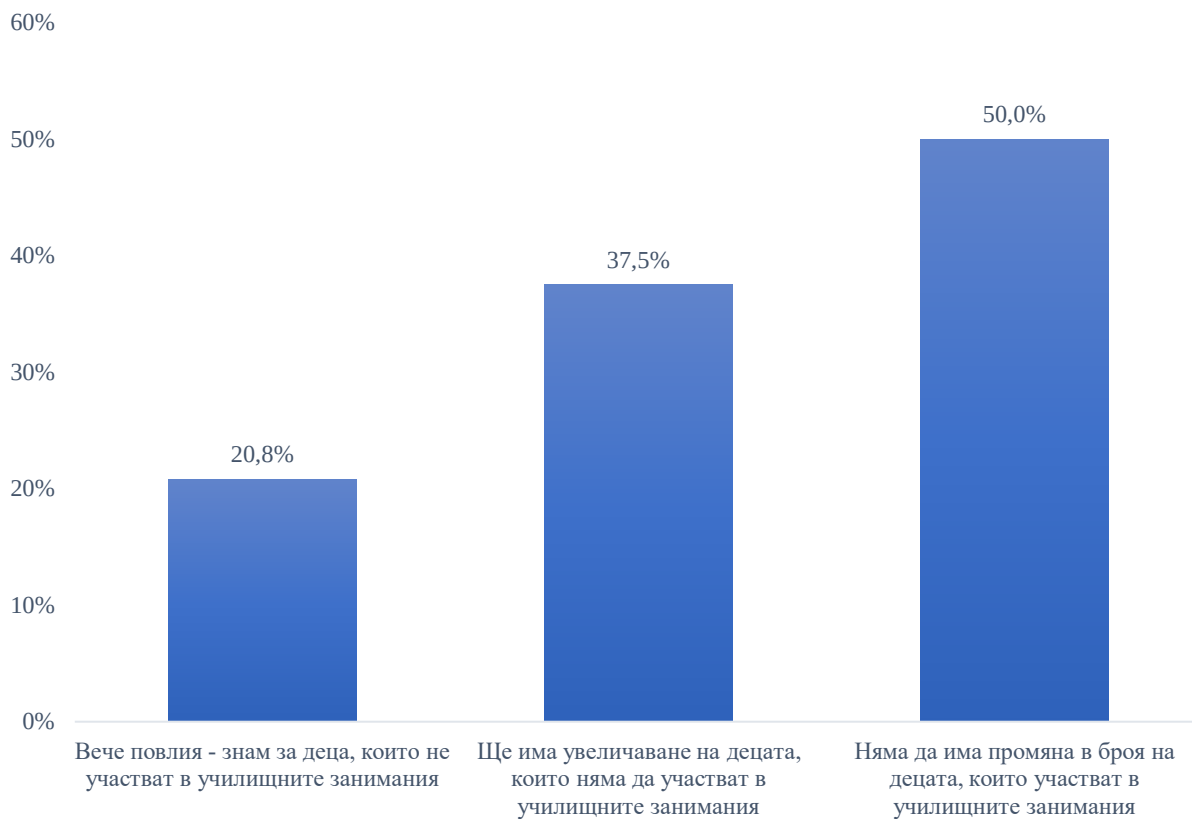
Ако дистанционното обучение продължи и през следващата учебна година, кое от следните би могло да се случи на вас/вашето семейство?

Въпреки малкия дял на родители, които признават за евентуална възможност децата им да отпаднат от училище, значителен брой от анкетираните вече знаят за такива случаи в следствие на трансформацията на учебните процеси по време на пандемията.

37,5% от родителите допускат, че може да се достигне до увеличаване дела на децата, които се обучават, а най-много все пак остават тези, които са положително настроени и смятат, че няма да има промяна в броя на децата, които учат.

Как ще повлияе възникналата ситуация с Covid-19 върху отпадането на деца от училищното образование?

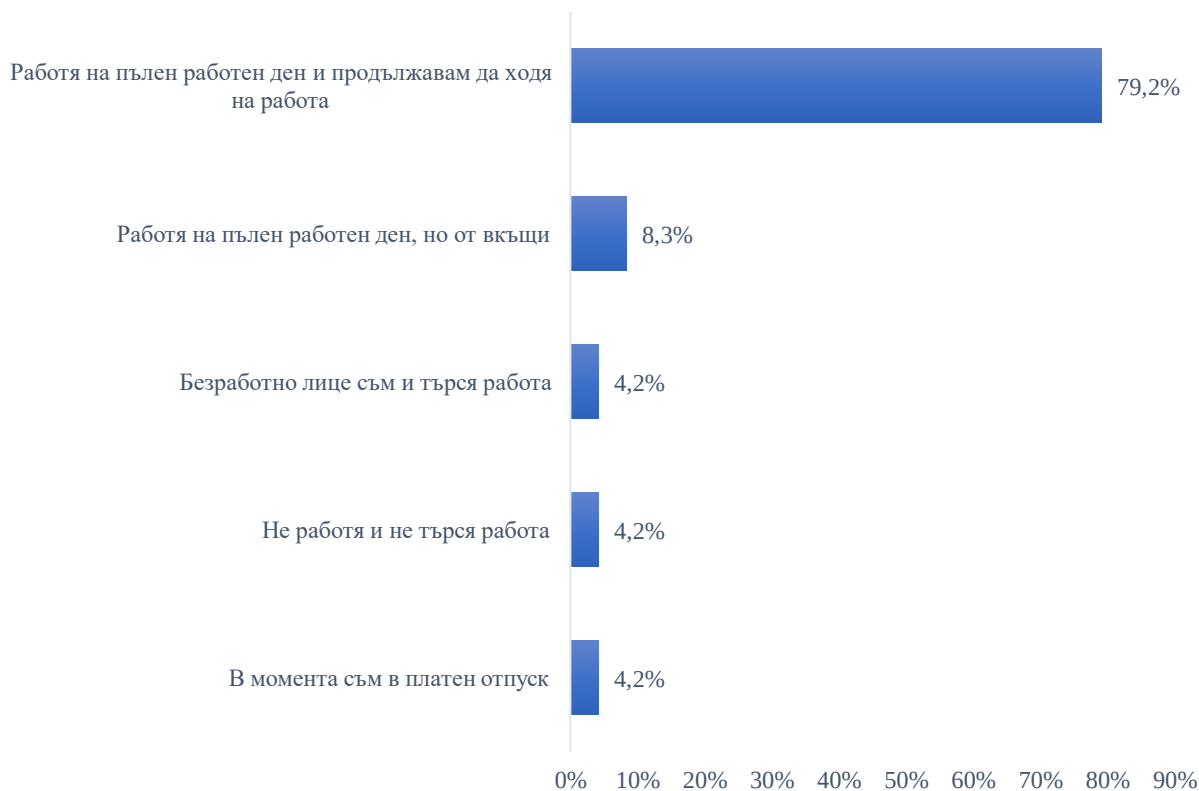
Х. Социални помощи и услуги

Най-голям дял от родителите, попаднали в изследването са посочили, че по време на извънредното положение са запазили работното си място и са продължили да работят на пълен работен ден, а 21,7% са работили, но от вкъщи.

Малко под 9% са останали без работа, а общо 17,3% от родителите са изпаднали в ситуация да използват платен или неплатен отпуск.

8,7% са споделили, че по време на извънредното положение са били без работа, но също така не са търсили, като последните са в по-голямата си част от малки населени места и с ниска степен на завършено образование.

И в момента на провеждане на изследването най-много хора продължават да работят. Делът на безработните намалява значително, заедно с делът на тези, които не работят и не търсят работа.

Каква беше вашата трудова заетост по време на извънредното положение?**Каква е вашата трудова заетост в момента?**

Преобладаващата част от домакинствата не са изпитвали особени финансови или други затруднения по време на извънредното положение, а най-голямото препятствие е било свързано с честотата на конфликтите между членовете на домакинството.

4,2% от родителите сигнализират, че са имали проблем с достъпа до интернет, а същия процент отбелязват, че основен проблем за тях е било оставането на детето само вкъщи за дълги периоди от време.

Това са единични случаи, предимно в домакинства на самотни родители в малките населени места.

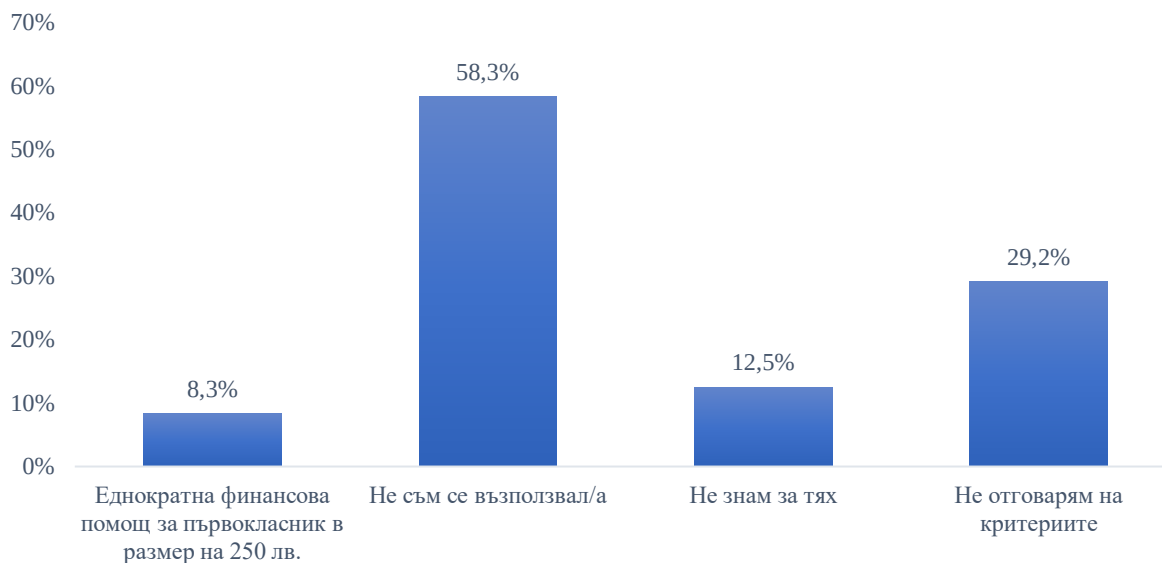
По време на извънредното положение, коя от следните ситуации се е случвала вкъщи?

8,3% от анкетираните родители са се възползвали от някой от съществуващата финансова подкрепа, предоставени от държавните власти, под формата на еднократна помощ за първокласник в размер на 250 лв.

Над 12% не знаят за финансовите инструменти във връзка с разпространението на Covid-19, а 29,2% от родителите, за които на практика са предназначени тези мерки като обхват, не могат да се възползват от тях поради не отговаряне на критериите за тяхното отпускане.

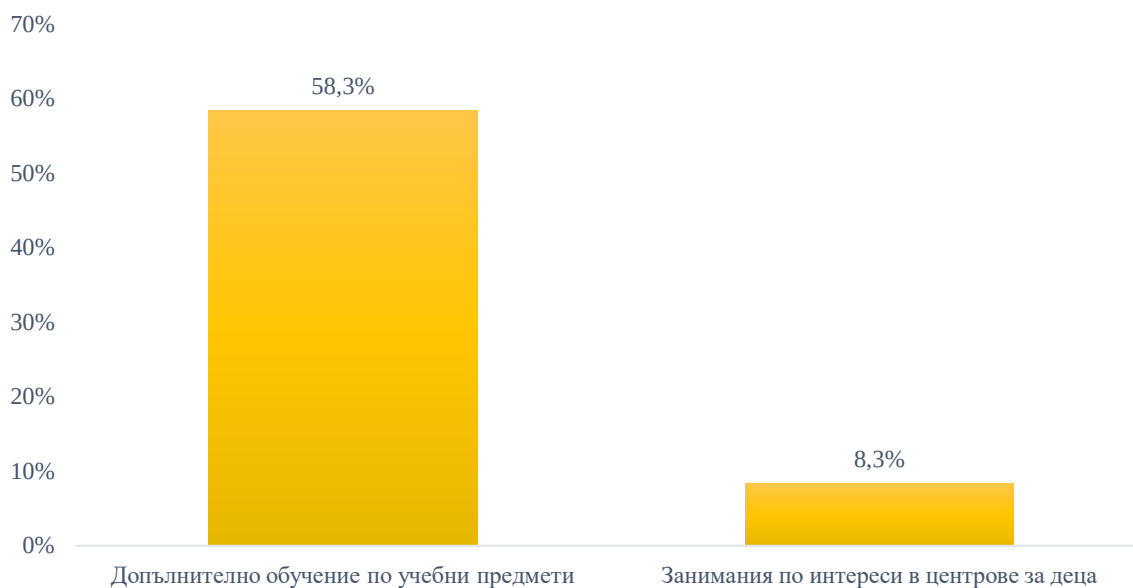
**По време на извънредното положение възползвали ли сте се от
някоя от следните мерки за подпомагане?**

58,3% са и родителите на ученици в 1-4 клас, които споделят, че биха се възползвали от възможността за допълнително обучение по учебни предмети.

Процентът спада до 8,3% при заниманията по интереси в центровете за деца, като това са двете форми на допълнителни възможности за подкрепа, които се оказват привлекателни за разглежданата група родители.

**Ще се възползвате ли от някоя от следните възможности за
подкрепа?**

XI. Заключение

Образователните процеси при учениците между 1-ви и 4-ти клас са успешно продължени и по време на извънредното за страната положение.

Най-често срещаните причини, чрез които родителите обясняват отсъствие на децата си в дистанционното обучение, са свързани с липсата на добра интернет връзка или незаинтересованост на децата да вземат участие в часовете, като те са определяни от родителите като скучни и неинтересни.

Друга причина, поради която децата не успяват да се включат в онлайн занятията е тясно свързана с невъзможността на родителите да отделят достатъчно време на децата си и те пропускат част от заниманията.

Въпреки, че над 90% от родители са посочили, че децата им участват в ученето от разстояние, повече от една трета от респондентите са категорични, че децата им не трябва да учат по време на извънредното за страната положение.

А когато все пак родителите са помолени да идентифицират положителни страни на ученето от вкъщи, те открояват съвсем ясно топ 3 позитива.

На първо място, за тях, ученето от дома допринася за отпадането на необходимостта от ранно ставане за придвижване към учебното заведение. Също така, благодарение на дистанционното обучение самите родители имат по-ясен поглед върху учебните занимания на своите деца, като по-голямата част от тях дават положителна оценка на гъвкавостта на учебния процес, благодарение на която децата могат да учат, където намерят за удобно у дома или да се хранят по-здравословно вкъщи.

На другата крайност, респондентите посочват, че преместването на учебните занимания от класната стая у дома лишава учениците от техните социални контакти и срещи със съученици и връстници. Прекомерният престой пред дигитални устройства за учене и подготовка на домашни задания, също са определени като негатив.

Сравнително висок процент от родителите дават негативна оценка на собствената си неспособност да бъдат полезни на децата си по време на провеждане на уроците.

Промяната на учебния процес, води със себе си редица затруднения, сред които трудности при включването в платформите за онлайн обучение или невъзможност за

осигуряване на достатъчно техника за всеки член на домакинството, който се нуждае, без значение с цел работа или обучение.

Родителите са разединени, като 50% от тях са посочили, че технологиите, използвани от училището за дистанционно обучение са подходящи, а други 50% са на мнение, че те са неподходящи за възрастта и способностите на децата в начален етап на образование.

По отношение на въздействието на дистанционното учене върху резултатите на децата в 1-4 клас, преобладават тези оценки на родителите, които маркират негативна промяна в постиженията на учениците. Все пак, най-голям дял от анкетираните родители се съгласяват, че в резултат на дистанционното обучение научават повече за трудностите, които децата им имат или се чувстват по-запознати с учебното съдържание, с което са заети техните деца. Ученето онлайн позволява на родителите да разберат и повече за ученето от дистанция като цяло, за работата на учителите и как да обменят повече информация с тях

Престоят въкъщи позволява и по-задълбочен поглед на лицата, полагащи грижа за деца в училищна възраст, върху възможностите и талантите им, като в същото време са идентифицирани и области, в които е необходима повече подкрепа или подобрение.

Критичните оценки, които родителите дават сами на себе си, за степента която са готови да подпомагат процесите на учене, не оказват особено влияние върху действията, които на практика всички родители предприемат в посока на подпомагане на децата си по време на ученето от дистанция

Всеки втори родител, подпомага децата при специфични задачи и домашни, обсъжда редовно със своите деца как преминават уроците по време на онлайн обучението им и ги насърчават да бъдат по-старателни по време на ученето от въкъщи.

След като децата остават в домашни условия, за голяма част от родителите се налага да отделят от личното си време за оказване на необходимата подкрепа. Най-много от тях отбелязват, че отделят между 3-4 часа заедно с децата си за подготовка на уроците, като сравнено с въпроса за времето, което прекарва в учене детето, това показва, че те неизменно съпътстват целия процес на учене на своите деца.

Въпреки че родителите отделят внимание и време за работа с децата си и подпомагат тяхната учебна дейност, те идентифицират области, в които се нуждаят от допълнителна информация.

На първо място анкетираните заявяват необходимост от повече знания и методи за комуникация и управление на емоционалното състояние на децата. На следващо място, се поставя акцент върху нуждата от знания за методи на повишаване мотивацията за учене у децата.

Сходни дялове от родители са посочили, че въвеждането на извънредно положение в страната не е променило особено психическото състояние на децата или е довело до неговото влошаване.

Въпреки всичко, родителите сигнализират за повишени нива на раздразнителност, тревожност и самота, а веднага след това, се нареждат тъга, страх и несигурност, като те се оказват срещани сред всички ученици, без значение от населено място или брой на членове в домакинството.

Ефектите от изолацията са най-ясно видими през изразената липса на контакти и връзка на децата с техните приятели и съученици, а почти една трета от родителите вече са планирали действия за подпомагане на децата в училищна възраст, с цел преодоляване на последиците от пандемията.

Над 50% разчитат на допълнителната самоподготовка вкъщи, а 25% предвиждат посещаването на лятна занималня, която е предоставяна от училището на детето ми.

След края на учебната година най-голям дял от родителите споделят, че биха запазили по нещо от дистанционната форма на обучение. 45,8% са на мнение, че би било добре да няма грипни ваканции, а при повишен риск от грип децата да продължават да учат дистанционно, както и смятат за важно родителите да продължат да се включват по-активно в учебните занимания на своите деца.

Виртуалната работа по групи и интерактивния начин на преподаване също са области на дистанционното учене, които определен дял от родителите са харесали и биха подкрепили и в обичайната учебна среда.

Близо една трета от попадналите в изследването родители смятат, че завръщането на децата в училище през новата учебна година ще бъде както преди или без особени промени.

Повече от половината респонденти свързват старта на учебните процеси с наличието на повече мерки за спазване на социална дистанция и препарати за дезинфекция, нови правила за провеждане на учебните занятия, като едновременно с това отбелязват и своите притеснения, че децата ще изпитват известни затруднения при изпълнение на всички правила.

Повече от половината запитани са категорични, че за да бъдат преодоляни недостатъците на дистанционното обучение и да бъдат наваксани пропуските, е необходим по-дълъг период за преговор на учебния материал от учебната 2019/2020 година.

При хипотетичното удължаване на извънредното положение и обучението от дистанция най-голям дял от анкетираните родители смятат, че децата им няма да имат особен проблем и ще продължат да учат, както и досега.

Преобладаващата част от домакинствата не са изпитвали особени финансови или други затруднения по време на извънредното положение, а най-голямото препятствие е било свързано с честотата на конфликтите между членовете на домакинството.

Много малък дял от анкетираните родители са се възползвали от някой от съществуващата финансова подкрепа, предоставени от държавните власти, като това най-често е еднократната помощ за първокласник в размер на 250 лв.

Останалите инструменти за финансова подкрепа от страна на държавата, остават непознати и непопулярни сред родителите на ученици в начален етап на образование.

В резултат на проведеното проучване сред родители на ученици между 1-ви и 4-ти клас, могат да бъдат изведени няколко препоръки, разпределени във времето по следния начин:

Действия в посока на постигане на краткосрочни цели:

- Създаване на облекчения за работещите родители, в чието домакинство няма възможност за друг възрастен, който да полага грижи за дете в училищна възраст;
- Въвеждане на гъвкави форми за заетост на самотни родители или такива, които нямат възможност за друг възрастен, който да полага грижи за дете в училищна възраст;
- Оптимално организиране на учебните занимания за децата между 1-ви и 4-ти клас, с цел съчетаване на оказване на помощ при учене, работа и домашни задължения, от страна на родителите;

Действия в посока на постигане средносрочни цели:

- Въвеждане на универсални или сходни практики на провеждане на занятия по предмети, които да гарантират на родителите по-ясни механизми на оказване на подкрепа на учениците;
- Мобилизиране на по-голям набор от кадри (учители, ресурсни учители и др. специалисти, доброволци) за оказване на подкрепа и проверка на методите, по които се случва дистанционното обучение на практика;
- Създаване на нови механизми за подкрепа на родители, по отношение на справяне с проблеми с мотивацията и насърчаването на ученето от възрастни за учениците между 1-ви и 4-ти клас;

Действия в посока на постигане дългосрочни цели:

- Създаване на единни модели и практики за преподаване от дистанция;
- Създаване на правила за подпомагане на родителите при регулирането на ученето и спазването на дисциплина;
- Провеждане на периодични и задължителни обучения на родители по теми, свързани с емоционално здраве при децата или управление и справяне по време на кризи;